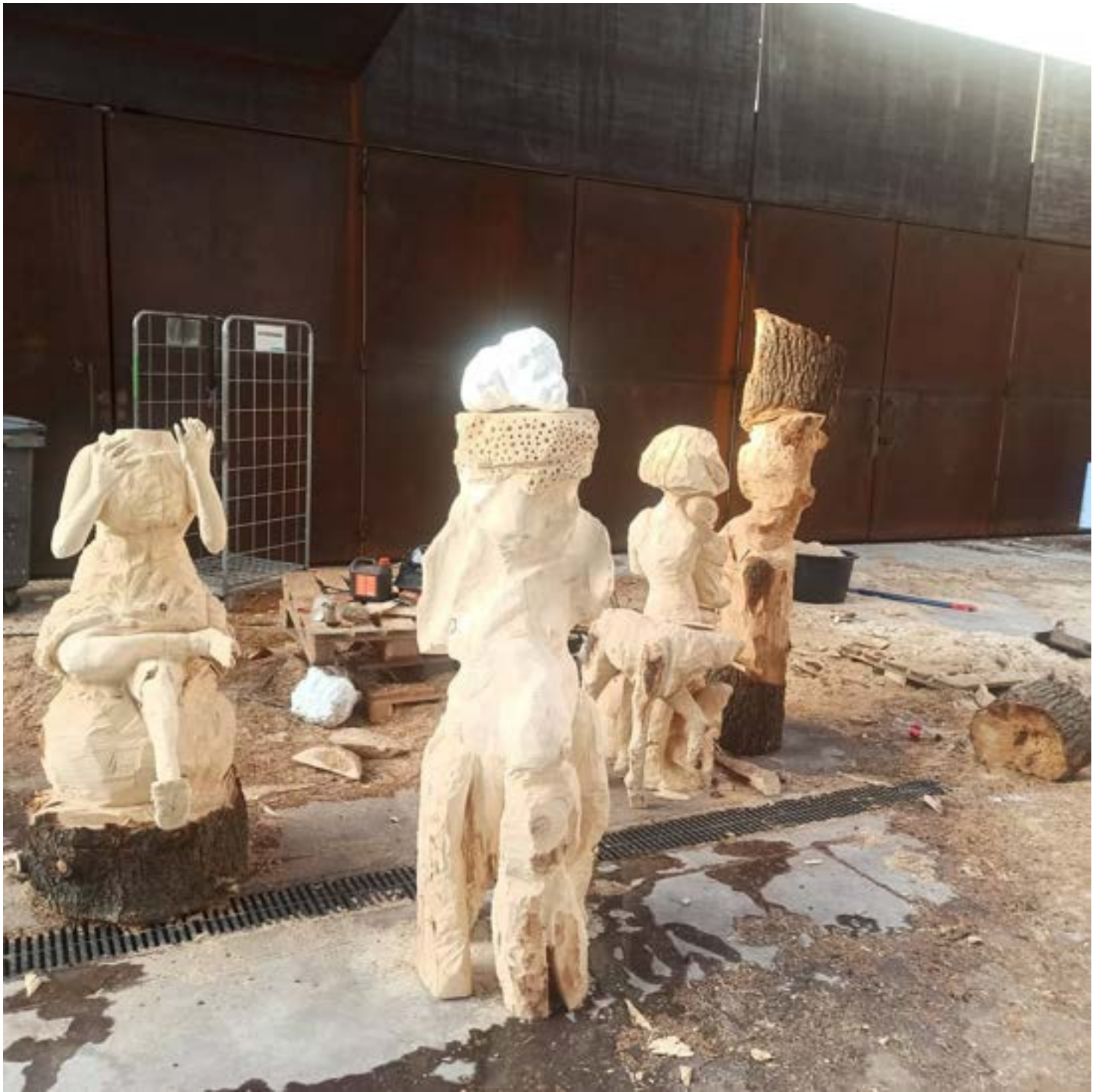

Taideyliopiston
kuvataideakatemia
Kuvanveiston
opetusalue
Kuvataiteen maisterin
opinnäyte
Palautuspäivä 4.10.2022

Essi Pitkänen
Metsättäret

**TAIDE-
YLIOPISTO**

X KUVATAIDEAKATEMIA

Ohjaajat
Radoslaw Gryta, Marjukka Kohonen

Tarkastajat
Nora Tapper, Taru Elfving

Metsättäret

Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	5
1 Luonto ja minä	7
1.1 Luonnon ja ihmisen väliset ongelmat.....	8
1.2 Luonto ja ihminen sovussa.....	10
1.3 Nykyaiteilija ja luonto.....	11
2 Kaikki lähtee viivasta.....	15
2.1 Ulos.....	17
2.2 Palapeli.....	18
2.3 Neljänsarja.....	20
2.4 Metsättäet.....	21
3 Materiaalini.....	22
3.1 Mietelmiä kivistä.....	23
3.2 Mietelmiä puusta.....	25
4 Työpäiväkirja.....	28
4.1 kehot.....	34
4.2 Graniitin viimeistely ja liitanta.....	58
4.3 Patina ja viimeistely.....	59
5 Jälkisanat.....	70
6 Lähteet.....	71
7.kuvaluettelo.....	74

Tiivistelmä

Opinnäytteeni koostui kahdesta osasta, julkisesta taiteellisesta osasta ja tästä Opinnäytteen kirjallisesta. Opinnäytteeni taiteellisen osan ohjaajina olivat kuvanveistäjä Radoslaw Gryta ja Marjukka Korhonen. Metsättäret teossarjani koostui neljästä eri hahmosta, jotka kaikki olivat figuratiivisia tulkintoja luonnon eri osa-alueista. Hahmoistani tuli suurehkoja. Ne ovat kaikki ihmisen mitoissa. Kaikki veistämään hahmot sisältävät kiveä ja puuta. Vartalo osa on veistetty puusta ja päät kivistä. Kolmella hahmolla vartalo on veistetty kuusesta ja yhdellä lehtipuusta. Kivet ovat kahdella marmorilla ja kahdella muulla kalkkikiveä. Kolmella hahmoistani on abstraktimpi osa pään jatkeena, joka on veistetty mustasta Loimaan kiven graniitista. Hahmoni ovat ottaneet vaikutteita suomalaisesta ja Egyptiläisessä mytologiasta, mutta moderneilla piirteillä. Hahmot 3ivät ole realistisia, vaan enemmänkin hahmoja, joilla on kasvimaaisia piirteitä.

Ensimmäinen hahmoni kuvaa kesää, kukintoa, keskipäivää ja tulta. Se sai nimen Keskipäivän kukinto. Se on istuva hahmo, jonka ympärillä kasvavat kukkaset. Toinen hahmoistani Kuvaa talvea, synkkyyttä, vettä ja yötä, tämän risti Yö merellä nimellä. Se on hahmoista tummin ja seisovassa asennossa. Jalkoina tällä hahmolla on lumiset pilarit ja se on kesää abstraktimpi. Toinen abstraktimpi teokseni on syksyä, ilmaa, iltaa ja seisahtuneisuutta kuvaava hahmoni. Nimesin tämän sarjastani Iltaiseksi Usvaksi. Hahmoon on pyritty ikuistamaan utuisuuden tuntua ja satumaisen liikkeen rakennetta kehoon. Neljäs hahmo kuvaa maata, kevättä, aamua ja siinä samassa uuden alkua. Hahmon ympärillä on eläin hahmoja ja siihen on upotettu oksia. Hahmoni asettelin näyttelyssä ympyrä muodostelmaan ja ne olivat nähtävillä Kuvankevät näyttelyssä Kuvatilassa kuvataideakatemiassa. Näyttelyn kokonaisuudeltaan vastasi Harri Monni.

Kirjallisessa olen kolmen ensimmäisen luvun aikana keskittynyt kertomaan aihe alueestani. Ensimmäinen luku käsittelee aluksi omaa suhdettani luontoon, josta jatkan kertomalla luonnon tarpeellisuudesta ihmiselle. Kerron myös mitä pahaa ihminen on aiheuttanut luomakunnalle. Samassa luvussa keskityn myös alaotsikolla kertomaan muista taiteilijoista, jotka ovat innostuneet kuvaamaan luontoa ja miksi luonto on merkittävä kuvauskohde edelleen nykyaikaiselle taiteilijalle.

Toisessa ja kolmannessa luvussa keskityn kertomaan , mikä johdatti minut toteuttamaan nimenomaan tämän teoskokonaisuuden. Kerron luonnosvaiheen merkityksestä työhöni ja keskityn puhumaan miksi halusin käyttää juuri näitä materiaaleja. Nämä luvut johdattavat lukijaa ymmärtämään, että luonto suhde on läsnä koko työskentelyvaiheeni ajan.

“Jos ihminen todella rakastaa luontoa, löytää hän kauneutta kaikkialta.”
-- Vincent Van Gogh.

1. Luonto ja minä

Jokaisen tulisi joskus kävellä metsässä paljain varpain. Heittää kengät pois edes hetkeksi ja tuntea sammalmätäs varpaiden alla. Pistelevät neulaset ja luonnon oma kosketus. Maa tuntuu jokaisella kerralla pinnasta, muodosta ja materiaalista riippuen erilaiselta. Sääolosuhteet vaikuttavat onko ilma kuivaa, kylmää vai utuista. Metsä kokemuksena on jokaisella kerralla erilainen. Jokainen kokee metsän omalla uudella tavallaan, kun siihen saapuu. Metsä on emo, jossa meidänkin esi-isiemme juuret ovat ja paikka, jota meidän tulisi kunnioittaa maankamarasta taivaankanteen.

Luonto on aina ollut suuri inspiraation anti taiteilijoille. Tämä korostui enemmän aikana, jolloin taiteilijat hylkäsivät ateljeensa ja suuntasivat luontoon. Aiemmin taiteilijat olivat tehneet luonnoksia kyllä metsissä, mutta lopullinen teos toteutettiin vasta työhuoneella. Impressionistit kuvasivat hetkellisyyttä ja muuttuvaa luonnon tilaa ympärillään ja nykytaide muutti muotoaan. Valon ja tunnetilojen merkityksellisyys korostui. Luontoa maalattiin tunnekielellä, ei vain näkökokemuksen perusteella.

Löydän luonnosta aina mitä uskomattomampia muotoja. Varjoja ja valoja ja tiettyinä hetkinä luonnon äärellä ollessa mykistyy suorastaan hetken kauneudesta, ahdistavuudesta tai jopa sen mahtipontisuudesta. Jos on koskaan myrskyllä katsonut pauhaavaa merta, joka juoksee rantaa kohti tuhansien vaahtopäisten ratsujensa saattelemana, niin tietää mistä puhun. Se räjähtää rantaan ja suolaiset pisarat pirstoutuvat kasvoille ja samalla kokee valtavaa pienuuden tunnetta mahtavien aaltojen edessä. Sydän jyskyttää hurjaa tahtia ja mielensopukoissa tuntee pientä kiihottumisen tunnetta jännityksestä, mutta tyynenä meri suorastaan hurmaa. Se kutsuu lempeään syleilyynsä kuumana kesäpäivänä.

Miettiessämme metsää, sen toiset osat ovat suotuisia ja lämpimiä kohteita. Näihin haluamme mennä mielellämme. Toinen puoli metsällä on pelottava sysi korpi. Korpi, jonka oksien välissä lapset näkevät hirviöitä ja tunnemme, jopa ahdistuneisuuden tunteita, kun menemme sinne. Sää voi myös antaa erilaisen tunnetilan. Hyvä ilma muuttaa kokemuksen luonnosta positiiviseksi, kun taas huonompi sää jättää helposti negatiivisen vaikutelman. Luontoa kuvaavan taiteilijan tuleekin omata taistelijan luonne. Hänen tulee antaa sijaa oikukkaalle kuvauskohteelle, joka ei vaikene tai pysähdy siihen, että taiteilija saapuu hänen luokseen, kuten Van Gogh (1981, 68–69) kertoo kirjeissään veljelleen, että luonto on aina vastahakoinen taiteilijalle, mutta kun luonnon on ottanut vakavasti, eikä anna luonnon olla työskentelyssä este, niin taistelu voitokkaan lopputuloksen saavuttamiseksi kannustaa taiteilijaa työskentelemään entistä kovemmin työnsä puolesta. Itseäni kiehtoo ihmisen ja luonnon välinen suhde.

1.1. Luonnon ja ihmisen väliset ongelmat

On jo todettu, ettei ilmastonmuutosta pystytä pysäyttämään. Kalat suuntaavat entistä enenevässä määrin kohti pohjoista, kuten monet muutkin lajit. Kesät ovat kuumempia ja talvet leudompia. Ilmasto on rikki ja 90% sen kärsimyksistä johtuu ihmisestä. Helsingin yliopiston uutisissa todettiin, että ilmastotila on hälyttävämpi, kuin koskaan, eikä maapallon lämpenemistä pystytä enää estämään. (Koskinen, 2018)

Ajattelemme enemmän itseämme, kuin ympäröivää elintilaamme. Olemme kaikessa ahneudessa riistäneet itsellemme lintujen pesimäpaikat ja järvien rannat. Saalistamme pedot sukupuuttoon, koska vierastamme kaikkea, millä on vähääkään kykyä puolustautua meitä vastaan. Metsää saa olla, kunhan siitä hyötyy taloudellisesti ja jos se on sademetsää se pitää hakata palmuöljyksi.

Luonto antaa meille merkkejä kärsimyksistään. Me vain olemme liian hitaita reagoimaan ja ajattelemaan omaa itsekkyyttämme pidemmälle. Jos ihminen toimisi luonnon ehdoilla ja haluaisi antaa sille arvoa, voisi maailma paremmin.

Ihminen raivaa metsät pelloiksi ja monella suon ja järven kuivatuksella olemme tuhonneet luonnon monimuotoisuutta. Talvivaaran kaivostoiminnalla on aiheutettu merkittävät ympäristö häviöt. (Tuormaa 2021.) Avohakkuu saa minusta metsän näyttämään raiskatulta. Avohakkuu aukiot tuhoavat eliöiden ympäristöä ja luonnon monimuotoisuutta.

Puutuotteiden ostajan kannattaa olla markkinoilla tarkkana, mitä puuta hän on ostamassa. Markkinoille on tullut erilaisia puulajeja, joita kaupataan niiden kauniin värin vuoksi. Samalla voi syyllistyä ympäristön riistoon. Jotkut erityishienoina laudepuinakin markkinoidut lauteet voivat olla sademetsien puustoa. Välitalo (1999, 5) toteaa, että on väärä käyttää näitä puita laudepuina, kun kotimaisia lajikkeitakin löytyy, vaikkeivat ne ehkä tuotakaan kaunista punaista sävyä laudepenkkeihin luonnostaan.

Kuten puulajeja, niin myös kivilajeja löytyy useampaa erilaista suomessa. Silti monet katukivemme lennätetään Kiinasta Suomeen. Monet kivetykset, joidenka päällä kävelemme ovat kiinalaisia kiviä. 95% katukivistä toimitetaan suomeen. Hiilijalanjälki on toissijainen, kun tahdomme saada asioita halvemmalla. Unohdamme myös eettiset näkökulmat, kun haluamme halpaa tavaraa. Yle teetätti artikkelin, jossa Suomen Kiviliitto on ilmaissut huolensa kiinalaisen kiven käytöstä rakennus materiaalina. (Krogerus & Kähkönen 2020.) Kiinalaisen kiven eettisyys on myös kyseenalainen. Työntekijät voivat olla pakotettuja toimimaan kaivoksilla ja työturvallisuus ehdot ovat puutteellisia. Kiinan yleisimpiä sairauksia onkin kivipölystä syntyvä kivikeuhko.

1.2 Luonto ja Ihminen sovussa

Moni pelkää oman kotikuntansa kuihtumista ja kuntien yhdistyttyä muutamat kaupungit pääsevät kasvamaan, toisten pienentyessä. Kaupungistuminen ei kuitenkaan ole paha-asia. Kaupunkiin voidaan tehdä puistoja ja pieniä metsä alueita, joissa ihminen pääsee omaan itselleen turvalliseen metsäympäristöön. Tällä ei ole mitään tekemistä tietenkään aidon luonnonvaraisen metsän kanssa, mutta se on kaupunkilaisen mieleen miellyttävä. Siellä on selkeät polut, helppo kävellä ja jopa rauhoittua.

Kaupunki viihtyvyys paranee viheralueiden määrän myötä. Puut ja kasvillisuus vähentävät melua ja eristävät ääntä, joka rauhoittaa kaupunki ympäristöä. Viheralueet keräävät hiukkaspäästöjä. Kaupungistuminen auttaa myös eläimiä ja luontoa itseään. Kun ihmiset ovat keskittyneet kaupunkeihin, jää eläimille enemmän tilaa ja luontoa, jossa elää.

Ihmisen on hyvä kehittää luontosuhdettaan varhaisesta vaiheesta saakka. Lapsille on opetettava, mitä luonnossa saa tehdä ja mitä ei. On annettava heille ymmärrys, miten luomakunnan olentoja on jokaista arvostettava. Leppänen ja Pajunen (2017, 75) kertoo, että puutarhan hoidon on todettu olevan lapselle hyväksi. Lasten ja nuorten Oppiminenestys, käytös, elämän taitojen hallinta parani, kun he tasaisesti keskittyivät hoitamaan kasveja puutarhassa. Puutarhan hoidossa opittiin havainnoimaan ympäristöä, huolehtimaan siitä ja ottamaan siitä vastuuta.

On paljon metsänomistajia, jotka ovat arvioineet metsänsä luonnon moninaisuuden kannalta ja tutkineet sen suojeluarvoa. Myös avohakkuiden sijaan metsänomistajia on siirtynyt metsien hoidossa jatkuvaan kasvatukseen.(WWF,2021.) Tämä tarkoittaa sitä, että avohakkuun sijasta puita kaadetaan, niin että metsää ei vedetä kokonaan sileäksi, vaan joka toinen puu voidaan mahdollisesti kaataa. Samoin vanhat ja lahoppuut jätetään metsään niitä tarvitseville eläimille. Jos metsässä on monimuotoisuuden kannalta arvokkaampaa metsää, voi metsän omistaja asettaa osan tai kokonaan omistamansa metsän luonnonsuojelun kohteeksi.

Helteellä siilejä ja oraviavoi auttaa jättämällä vesiastioita pihalleen pikku otuksien juomapaikoiksi. Siileille, linnuille ja oraville rakennetaan pesiä. Tämä on hyvä, sillä pesäkoloista voi olla kovaakin pulaa. Myös pihaa omistavat voivat jättää omia niittytenkkejä, joissa niittykukat pääsevät kasvamaan vapaasti. Tämä auttaa pölyttäjiä ja perhosia. Luonto antaa paljon ravintoa ihmiselle. Tutustumalla villiyrttien kirjoon pystyy perehtymään luonnon omiin kotimaisiin kasveihin ja luonnon omaan antiin. Metsästä saa paljon erilaisia marjoja ja sieniä.

Luonnolla on tutkitusti vahva osallisuus ihmisen terveyteen. Erilaiset luontomaastot eivät auta ihmistä vain fyysisen kunnan ylläpitämisessä, vaan myös mielenterveys paranee metsissä oleskelemalla. Leppänen ja Pajunen (2017, 226–228) kertovat kirjassaan Terveys metsä, kuinka vuonna 2012 Lapissa järjestetty “Metsäterapia” auttoi päihdeongelmaisia takaisin normaaliin elämään. Metsässä järjestetyt terapia tuokiot auttoivat kohderyhmää puhumaan avoimimmin ongelmistaan ja suhde hoitajiin läheni.

1.3 Nykyaiteilija ja luonto

Luonto on minulle itselleni tärkeä kohde, koska haluaisin sen säilyvän vielä useammillekin sukupolville. Toivon, että tämä maailma olisi elinkelpoinen meille kaikille vielä useamman sadan vuoden päästäkin. Ei vain ihmisille, vaan kaikille eläinlajeille. Koen, että jokaisen tulisi joskus sulautua osaksi sitä. Uida meressä, sukellella järvissä, kävellä metsissä tai levähtää niityllä. Luonnolla on myös varjoisa, kylmä ja julma puolensa. Se osaa näyttää meille, ettemme mahda sen äristessä mitään sen voimille. Luontoäiti on rakastava, mutta myös kylmäverinen narttu sitä halutessaan.

Nykyaiteilijat ovat useamman vuosikymmenen ajan olleet suurimpia luonnon puolesta puhujia. Taiteilijat tulkitsevat luonnon kauneutta ja monimuotoisuutta. Taiteilijat ottavat myös kantaa ympäröivän maailman tapahtumiin ja kuvaavat luontokuvissaan oman aikansa ilmiöitä.

Ihmiset ovat entistä huolestuneempia siitä, miten kaikki tekemisemme kuluttaa luontoa. Jopa taide ja taiteen tekeminen voi olla kuormittavaa luonnolle. Taiteilijoiden eri prosessit, materiaalivalinnat ja tekeekö taiteilija hetkellistä vai ikuista taidetta ovat nykypäivänä isoja valintoja. Taiteilijoiden on pakko pohtia omia toimiaan ympäristönäkökulmista.

Kun maalaa pihalla ja työskentelee ulkona, on tiedettävä, mitä materiaaleja voi päästää luontoon ja mitä ei. Taiteilijan työ ei saa vahingoittaa pohjavesiä, ilmaa tai luontoa missään työskentelyn vaiheessa. Taiteilijan on mietittävä tuottaako hän lisää ympäristöjätettä vai käyttääkö hän materiaaleja, jotka eivät vahingoita luontoa.

Minulle on tärkeää, etteivät taiteilijoiden prosessit tuota hampia luonnossa tai satuta muita eliöitä. Walter Tschinkel on amerikkalaistaiteilija, joka kaataa kiehuvaa kuumaa alumiinia muurahaisyhdyskuntiin ja kaivaa pesät maasta esittäen ne taideteoksinaan. (Tschinkel, 2022.) Hän ei näe vääryyttä tapaa otuksia, joita on tuhansia. Minusta prosessi on kamala. Muurahaiset nähdään haitta eliöinä. Tschinkel on puhunut ideasta teoksen ympärillä, mutta se ei muuta mieltäni. Vaikka teos olisi sisällöllisesti kuinka upea se ei poista faktaa, että sen tekeminen on tuhonnut, jotain muuta syntyessään. Loppupeleissä kyse on itsekkäästä päämäärästä luoda taidetta, joka herättää syviä tuntemuksia. Elävästä olennosta on tullut vain materiaalia ja osa tuotantoa.

Taiteilijan tulee mielestäni tutkia luontoa kokonaiskuvana ja havainnoida mitä asioita voimme löytää luonnon omasta annista. Taiteilijalla on niin laaja materiaalin kirjo, ettei eläinten ja luomakunnan eri eliöiden tuhoamiselle ole sijaa. Kati Immonen on esimerkiksi käsitellyt vesiväri teoksissaan luonnon uudistumisvoimaa. Hän on teoksissaan pohdiskellut nykyihmisen suhdetta luontoon. Hän kertoo sen olevan mielenkiintoista, miten näemme luonnon vieläkin hyötysuhteessa, vaikka se on meille elinehto. (Vilkuna, 2021.) Kuten Immonen, niin Kaisu Koivistokin tutkii luontoa teoksissaan. Koivisto tutkii, miten kulttuuri muovaa luontoa ja on myös kiinnostunut siitä, miten luonto ottaa takaisin vallan itselleen, kun ihmisen hylkäämät alueet rapistuvat hiljakseen. (Kivirinta, 2021.) Taiteellinen anti voi siis syntyä taiteilijan käsissä tutkimalla nykyajan luonto ilmiöitä. Ihmisen käden jäljen muokkaamaa luontoa ja sitä miten luonto valtaa takaisin elämän omakseen.

Vaikka tunne maailmaa on kuvattu luonnon välityksellä impressionisti taiteilijoiden aikana, voi nykytaiteilija saada tunne latausta yhtä vahvasti luonnon tulkinnoista. Esimerkiksi Essi Korvan teokset puhuvat tunteista ja hänen yleisimpiä tunnekuvauksiaan on yksinäisyys. (Design hotelli Levi, 2022.) Korva kertookin Lapin korven antaneen hänelle inspiraation.

Uskon, että nykytaiteilijalla on tarve vielä enenevässä määrin päästä lähelle luontoa, koska olemme kaiken teknologian ympärillä. Elämme näyttöjen äärellä ja ympärillämme on jatkuvasti ihmisen muovaamaa tilaa. Joku taiteilija voi nauttia myös betoniseinistä ja rakennetusta näkymästä, mutta itse koen, että tarvitsen luontoa oman mielikuvitukseni jatkeeksi. Minulle antaa enemmän, kun voin tulkita muokkaamatonta maisemaa ja mennä syvemmälle ajatuksieni pariin.

Monet ulkomaisetkin nykytaiteilijat kertovat luonnon olevan heidän työskentelyssään osana. Daniel Popper on afrikkalainen kuvanveistäjä. (Thursd, 2021.) Hän tekee massiivisia ihmisfiguureja, jotka kertovat usein ihmisen ja luonnon välisestä yhteydestä. Hän kertoo töidensä kautta puhuvan kiitollisuudesta, joka meillä kaikilla tulisi olla, kun saamme olla osa tätä luomakuntaa. Popperin teoksissa puhutaan mielestäni mielenkiintoisen sanoman kautta. Kiitollisuus ei ole yleinen termi luomakunnan yhteydessä. Emme myöskään osaa usein ajatella, miten kiitollisia luonnolle tulisi olla.

Taiteilijan tekeminen ja luominen pohjaa luonnossa havaittuun ja koettuun. Taiteilija osaa nähdä luonnontilan erilaisina tunne tiloina. Taiteilija hyödyntää myös modernia ympäristöään lopputuloksensa tavoittelussa. Pohdiskelua tapahtuu aineettomasta ajattelusta esittävämpään ilmaisuun. Esimerkiksi Suzanne Paleczny valmistaa teoksensa rannoille ajautuneista ja hiekan hiomasta puusta. Paleczny pohtii usein teoksissaan, olemmeko me ihmiset unohtaneet, että mekin olemme osa tätä suurta organismia. (Palczyne, 2021.)

Taiteilijan on pystyttävä kuvaamaan aikaansa. Teoksien on oltava yhteydessä hetkeen, jota elämme, sillä vain siten taiteilija voi tuoda aidon kokemuksen teoksen kautta näkyväksi kuvaksi tai objektiksi. Aito ja rehellinen, sitä tulee taiteilijan olla. Luonto ei koskaan peittele ja salaa.

Luonnon omat organismit luovat loputtomasti uutta. Luonnossa tapahtuu toistoa, kasvua ja loputonta muutosta. Kiinnostuksenkohteita löytyy paljon ja aihioita saa loputtomiin, kun niitä osaa etsiä. Luonnon muodot soveltuvat sellaisenaan ihmisen käyttöön, kuvalliseen ilmaisuun ja lähtökohdaksi suunnittelulle. Luonto voidaan nähdä perusvoimana, jonka osa ihminen on.

2.Kaikki Lähtee viivasta

Minun kynä otteeni on aina ollut väärä. En koskaan hahmottanut oikeaa tapaa pitää sitä lapsena. Koen kuitenkin oman tapani parempana. Otteeni on kevyempi piirtämiseen. Luonnostelun tulee olla luontevaa ja siihen tämä väärin opittu tapa on hyvä. Sormen kärjet ovat ohjaamassa mukana kynää eikä pelkkä ranneliike.

Malli piirustusta pidetään usein vain anatomian tutkimisena. Kuvataiteilijan tulisi kuitenkin tehdä enemmän piirustuksessa havaintoja. Mallipiirustuksessa havainto muodostuu valosta, mallin olemuksesta ja tilan muodostamasta tunnelmasta. Ei vain anatomisen linjan oikeaoppisesta tulkinnasta.

Piirtämään ei saa käydä kuitenkaan väärällä mielialalla, jos ei halua sitä kynänjälkeä näkyviin lopulliseen tuotokseen. Taiteilijan omat tunteet välittyvät kädenkautta hyvin herkästi kynän, siveltimen tai muun instrumentin välityksellä. Vihaisena voin tehdä vain töitä, joidenka luonteeseen se sopii. Kain Tapper kuvailee, että piirtämiseen tulee olla oikea vire, jotta se käy luontevasti. (Ahtola-Moorhouse 1982, 70.) Minä piirrän vähintäänkin aina silloin, kun veistäminen ei onnistu. Piirtämisellä selkeyttää ajatuksia ja puhdistaa omaa mieltään. Taiteilijan koko olemus syntyy viivasta. Se on ensimmäinen merkki teoksesta. Jotain on syntymässä. Minusta on tärkeää hahmottaa teos ensimmäisenä kaksi ulotteisesta näkökulmasta, kunnes teos muodostuu kolmiulotteiseksi. Jos piirustus on hyvä, niin veistoksesta voi tulla vain hyvä.

Toki on taiteilijoita, jotka aloittavat suoraan työstämällä teosta ja unohtavat koko luonnosvaiheen. Itselleni tämä on sama, kuin hylkäisi talosta perustan. En usko teoksen kestävyYTEEN ilman, että olen tarkastellut sen toimivuutta jokaisesta kulmasta. Kun kyse on sarjasta, tulee olla vielä tarkempi, että sarja toimii ilman, että se irtaantuu erilliseksi osiksi. Äkkijyrkkä (2009, 39–40) kertookin ettei piirtämisessä tekninen vaihe ole pääosassa. Se kestää vain hetken. Lopullinen kuva ja se, että on saanut sanotuksi jotain kuvan kautta, on tärkeämpää.

Käyn välillä istumaan ja välillä makaamaan. Mietin millaisia asentoja tai niihin viittaavia piirteitä teen kokonaisuuteen. Haluan teoksessa olevan liikettä. Luonto ei ole koskaan pysähtynyt. Sen kuuluu elää ja olla liikkeessä. Teen ensin raakaluonnokset, joissa hahmoni saavat eläinten korvat ja yritän jäljitellä eläinten piirteitä figuureihin. Ne eivät toimi. hahmot muuttuvat heti aivan liian levottomiksi. On otettava uusi paperi ja aloitettava luonnostelu alusta.

Raakaluonnokset ovat hyvin epämääräiset. Ne piirrän usein lyijykynällä. Raakaluonnokset syntyvät täysin ajatuksesta. Ne pitää toteuttaa heti ja työstää paperille välittömästi. Usein kannan mukani luonnoslehtiötä. Teoksen on tultava välittömästi paperille, jottei se unohdu.

Piirtäessä on keskityttävä olennaiseen kohtaan. Jos piirtäjä tekee monta asiaa yhtäaikaisesti, piirustuskin muuttuu haparoivaksi. Van Gogh (1937, 68–69) kertoo, että figuuripiirustus auttaa maisemapiirtämisessä. Jos taiteilija suhtautuu poppeliin, kuin elävään olentoon, niin loppu piirustuksesta syntyy sen ympärille itsestään.

2.1 Ulos

Aistit heräävät aivan eri tavalla metsässä, kuin työhuoneella. Kuulen kuinka lintuaurat matkaavat kohti etelää, heinäkorret kahisevat ja järvi pitää kumisevaa ääntä. Hallan peittämä sammal sulaa käsieni alla ja muuttuu pehmeäksi. Valo tulvii järvimaisemassa puiden välistä. Järven pinta on täynnä pieniä auringon kultahippuja. Keskityn tarkastelemaan muotoja ja kävelen syvemmälle metsään.

Piirsin kallion kolossa, jossa sain hieman sateen suojaa. Itsestäni en kastuessa niinkään välitä, mutta paperin kostuminen tuo turhaa haastetta piirtämiseen. Yritin hahmotella yksityiskohtia luonnosta. Yksityiskohdat helpottavat minua ymmärtämään luontoa paremmin. Rembrandt on piirtäjistä yksi viivan taitureista. Voin kuvitella miltä taiteilijasta on tuntunut, kun hän on kiinnittänyt huomiota ylevän hienostoväen sijaan kerjäläisiin ja rahvaan työnraatajiin. (Levanto 2020, 9.) Heitä hän piirsi kritiikistä huolimatta läpi uransa. Hän löysi yksityiskohdan, jota muut eivät edes halunneet kuvata. Luonnossakin voi kuvata ylevää kaikkeutta. Jos keskittyy muiden mielestä epämiellyttävään yksityiskohtaan, niin löytää jotain, mikä on aivan uutta, kuten kastemadon punkeamassa maanpinnalle liejuisessa mullassa.

On piirrettävä myös syksyllä. Halla aamut eivät ole vielä vaikeita, mutta sydäntalvi vie intoa lähteä metsään. Kun pakkasta on paljon, en voi luonnostella enää ulkona, vaikka haluaisinkin. Ainoa tapa piirtää talvella ulkona olisi nuotiopaikalla, mutta ne on usein sijoitettu paikkoihin, jotka ovat ihmisen toimesta menettäneet luonnollisuutensa.

Tunnelma oli aina erilainen metsään mennessä. Joskus se oli hyvin kutsuva, mutta välillä jopa syrjivä. Oli kuin metsä olisi kysynyt minulta tuimasti tarkoitustani olla sen luona. Välillä tunsin kaipuuta kallion koloihin ja välistä kirosin niitä syvimpään hornaan. Jokaisella kerralla minulla oli kuitenkin mielekkäämpi olo palata neljän seinän sisälle työskentelemään, kun olin saanut olla koko viikonlopun luonnossa.

2.2 Palapeli

Luonnoksia tuli todella paljon. Luulisi, että niiden pohjalta on helppo lähteä piirtämään kokonaista kuvaa, mutta ei. Piti keskittyä siihen mitä osioita haluan metsästä kuvata. Ehdottoman tärkeää minulle oli kuvata luontoa, jossa on myös vettä. Saimaa on minulla ollut aina elämässäni läsnä. En voisi kuvitellakaan asuvani kaupungissa, jota ei ympäröisi meri tai järvi. Se on minun luontosuhteeni osalta tärkeä oivallus. Jos ei ole kosketusta ja suunnatonta arvostusta luonnon osaa kohtaan on vaikeata kuvata sitä.

Koska haluan figuurin olevan osa työtäni, tuotti se luonnostelussa oman haasteensa. Kuinka yhdistän luonnonominaispiirteitä selkeään kuvaan ihmisestä. Aloin leikellä paperiluonnoksiani, joita olin tehnyt luonnossa. Yhdistin paloja piirtämiini figureihin. Jotkut näyttivät kasvattavan syyläisiä sieniä, toisilla oli naavainen hiuspehko ja toisilla ötököiden peittämä rinnus.

Oli kuin minulla olisi ollut tuhannen palan palapeli, jonka kaikki palaset sopivat yhteen, mutta toisaalta taas eivät. Piti yhdistää uudestaan ja tehdä vanhojen luonnosten pohjalta uusia ja samalla käydä kävelemässä metsässä. Toisto auttoi minua hahmottamaan, miten rakennan luonnon ja ihmisen yhdeksi kokonaisuudeksi.

Aistimaailmallisuus näkyy luonnoksissa. On hienoa, miten niissä näkyy myös päivät ja päivän tapahtumat. Tuhriintuneimmat ovat sateessa piirrettyjä. Eheimmät hyvällä säällä. Joissakin näkyy repeämää, kun tuuli on riuhtaissut vihkoa. Koen, että ajatuksieni pitää olla läsnä näissä hetkissä. Pallasmaa (1993, 40) toteakin länsimaisessa ajattelussa olevan pinttyneen perinteen, jossa ajattelun ei ajatella olevan yhteydessä aistikokemukseen. Pikkuhiljaa on kuitenkin alettu ymmärtää, että aivot tekevät valtavaa yhteistyötä aistien kanssa havaintoja muodostaessa.

Figuuripiirustuksiin yhdistelemällä luonnoksia, alkoi lopulta löytyä kokonaiskuva. Välillä liitin luonnoksia pelkästään yhteen ruumiin kappaleeseen, kuten käteen tai jalkaan. Piirsin niiden pohjalta uuden figuurin. Pidin tästä ensimmäisestä kokonaisesta hahmosta. En voinut tunkea tähän liikaa, yksityiskohtia. Yksitellen tutkimalla luonnoksia pystyy löytämään oikean hahmon. En ole koskaan kokenut, että osaisin maalata taidemaalarin tapaan. Minun maalaukseni ovat enemmänkin värillisiä piirustuksia, sillä niissä viiva ratkaisee kaiken. Samaa haluan näihin veistoksiin. Ne rakentuisivat sahan ja taltan työllä. Käden jälki jäisi näkyväksi.

2.3 Neljänsarja

Sarjastani tulisi neljän hahmon kokonaisuus. Neljä on täsmällisyyden ja rationaalisen ajattelun luku. Kiinassa numero neljä taas usein viittaa kuolemaan ja se on epäonnen luku. Meillä on neljä vuoden aikaa. Maailmassa on olemassa myös neljä eri metsätyyppiä. Trooppiset metsät, lauhkeat metsät, boreaaliset metsät ja istutetut metsät. (Turunen 2019, 80.) On myös neljä pää elementtiä, joita käytetään kirjallisuudessa useinkin. Tuli, vesi, maa ja ilma. Suomessakin löytyy neljänlaista metsäryhmää. Mäntymetsä, kuusimetsä, lehtometsä ja sekametsä.

Tulin siihen tulokseen, etten voi tehdä pelkkiä esittäviä metsän hahmoja. Niissä olisi oltava jotain, mikä vetää ne abstraktimpaan tyyliin tai antaisi vahvemman surrealistisen vaikutelman. Kehoa olisi rikottava, jotta teos kokonaisuus olisi elinvoimaisempi. Halusin sisäistää saman tunnelman, jonka olin kokenut ulkona piirtäessäni. Työskentelyni oli saanut alkunsa palapelin osista, joten olisi vain luonnollista, että tämä työ muodostuisi useammasta osasta.

Seisovat hahmot, saisivat abstraktimman muodon. Pidin ajatuksesta, että kohoavissa hahmoissa olisi voimallisuuden tuntua eniten. Kahdesta muusta tulisi enemmän esittäviä, muttei realistisia. Enemmänkin kasvimaaisia.

Haluan maisemallisuuden osaksi työtäni. Näistä tulisi enemmänkin maisemallisia veistoksia, jotka rakentuvat luonnon osien mukaan. Eri kappaleet kuvaavat eri luonnonosan aluetta. Veistoksen ottaessa vaikutteita perinteisestä maisemamaalauksessa, on mietittävä sijoittelua. Maalauksessa on tärkeää pystyä luomaan tilan tuntua. Maalauksissa etsitään yleensä tärkeät pisteet, joihin katse kohdistuu. Minulla tärkein piste on kasvot. Kiven oma väri toimii luomassa kontrastia, johon katse keskittyy. Hahmot itse muodostavat kolmiot. Teos supistuu päätä kohden ja laajenee pohjaa kohti tultaessa. Puu tukista veistäisiin suurimman osan. Iso puunpalanen kuvaisi alaa, jonka ympärille yksityiskohdat rakentuvat.

2.4 Metsättäret

Alusta asti minulle oli selvää, että hahmoistani tulisi tyttöjä tai naisia. Naisfiguurin veistäminen on minulle luontevaa. Olen työskennellyt usein naismaisten muotojen parissa. Naiseus on sukupuoli, jonka monen mutkan kautta päätin pitää omanani. Se ei ollut itsestään selvyyttä. Naiseus ja naisen kuva on mielestäni käsittelemättä monesta eri näkökulmasta, varsinkin kuvanveistossa, joka on ollut tähän päivään saakka hyvin miespainotteista.

Naisfiguuri sopii luonto kuvaukseen. Kuvauksissa luonto on usein naisen hahmoon puettu. Äiti maa tai luontoäiti. Luonnon uskonnoissa naiset olivat merkittävässä asemassa. Naisella uskottiin olevan pyhiä voimia. Naisiin olen keskittynyt kuvauksissani, koska naisen elämä on paljon hallitumpaa, kuin miehen. Miestä harvemmin vaaditaan tekemään lapsia, määrätään lopettamaan haaveilu ja patistetaan elämään nuhteettomasti. Naiselle asetetaan valmiiksi aseteltu tie, jota pitkin hänen toivotaan kulkevan. Jos nainen kuitenkin hairhtaa polulta toisaalle, on hän hetkessä tehnyt itsestään kelvottoman.

Olen itse saanut läpi ikäni kokea olevani sidottu sukupuoleeni. Koin jo lapsena, että minut ajetaan toimimaan tiettyjen normien mukaan vaikkakin sitä itse halua. Kun on tullut tallotuksi ja moitituksi lukuisia ketoja, niin alkaa lopulta uskoakin, että tähän minun on pakko alistua. Sain usein kuulla, mitä nainen saa tehdä ja mitä ei. Luonto on kuin pieni tyttö. Se tarvitsee hoitoa voidakseen kasvaa mahtavaksi, mutta mikäli me aina panemme sen muottiin, leikkaamme tiettyyn mittaan, emmekä anna sille koskaan mahdollisuutta ja pakotamme omien valintojemme muotoon, ei sekään pysty koskaan näyttämään mihin se pystyisi.

Naiseuden kuvaaminen on minulle periaate. Haaveenani on maailma, jossa ei ole sukupuoli normien varassa rakennettua yhteiskuntaa. On vain erilaisia ihmisiä. Luonto ei tule koskaan elpymään ja voimaan hyvin, kun emme anna arvoissamme samaa asemaa edes oman lajimme toisille edustajille. Minä kuvaan naisia ja luontoa yhteneväisenä kappaleena, koska molemmat ovat maailmanlaajuisesti alistetussa asemassa. Siksi näistä hahmoista tulee metsättäriä.

3. Materiaalini

En käyttäisi tässä työssä jalostettua ainetta. Työtä teen mahdollisimman pitkälle luonnon omilla materiaaleilla. Kun työskentelen koko ruumiillani ja käytän kaiken energian luonnon olosuhteissa työstämään materiaaliin, koen enemmän sidettä luontoon.

Taiteilijan tulee aina tiedostaa, miksi haluan yhdistää materiaalit. Onko se niiden pinnan vaihtuvuuden takia, vai materiaalin vuorovaikutus. Jos materiaali sotii toisen materiaalin kanssa, niin onko se harkittua kamppailua, vai vain isketty ajattelemattomuutta yhteen. Eri materiaaleja tulee testata ja kokeilla. Niitä voi katsella kauempaa ja harkita värien muotojen ja ominaisuuksin sopivuutta.

Metalli ja puu on usein käytetty materiaali. Näen usein myös teoksia, joissa kiveen on yhdistetty metallia. Hyvä esimerkki on Kim Jotunin teokset, joissa hän on yhdistänyt valuttamalla sulaa metallia puuhun. (Jotuni, 2021) Kiveen yhdistetty metalli muistuttaa minua automaattisesti Laila Pullisen pronssi kiviteoksista. Pullisen kivi metalli yhdistelmissä on havaittavissa paljon figuratiivisia ominaisuuksia, ja hän onkin kertonut joidenkin kiviveistostensa kuvastavan naisen ihoa. (Kiiski-Finel 2000, 190) Molempien taiteilijoiden töissä näkyy harkittu ajattelu. Muoto, pinta, sävy ja syvyysvaikutelmat puhuvat keskenään eri materiaalien välillä. Ne eivät ole toisistaan irrallisia. Materiaaleilla on selvä kommunikaatio. Vaikka tiedostamme ne erillisiksi materiaaleiksi, niin silti emme irrota palasia toisistaan, vaan pystymme tarkastelemaan teosta yhteneväisenä kappaleena.

3.1 Mietelmiä Kivestä

Kivi on erityislaatuista. Se on jotain arvokkaampaa. Muille materiaaleille minä kerron, mikä siitä tulee. Kiven kanssa tämä ei toimi. Kiveltä on kysyttävä, mikä se haluaisi olla. Ikiäkainen olento on taipumaton esittämään mitä tahansa. Kivi ei halua muuttua muuksi kuin se on. Sen kanssa on osattava puhua. On oltava hiljaa ja kuunneltava.

Usein kuulen ihmisten sanovan, etteivät kivet kiinnosta. Ei, elleivät ne ole jalokiviä. Toiset kivet ovat murikoita polulla, kelvottomia esteitä jalkapallokentällä ja vaikeita kookkaina hävittää pihasta. Kivet ovat monille sieluttomia ja elottomia.

Minä näen kivessä enemmän. Kivi on minusta kaikkea muuta kuin sieluton. Ajatus siitä, että jokainen siirtolohkare on ollut joskus vuoren palanen, on kiehtova. Kivellä on myös muisti. Sen pinnassa näkyy jok'ikinen tärähdys, kolhu, ruhje ja painauma. Kivi kertoo olemuksellaan, onko se ollut joskus vedessä, avaruudessa, vaiko osa jotain suurempaa kappaletta. Jos tämä ei ole sielukasta, niin en todellakaan osaa sanoa mikä sitä on. Kivet sisältävät lähes kokonaisen väriympyrän väriskaalan. Jos kaikki maailman kivilajit asetettaisiin vierekkäin, saisimme sateenkaaren.

Kaikki kivet eivät halua ryhtyä veistoksiksi. Osa kivistä on rikki sisältä. Sen kuulee, kun kiveä napauttaa vasaralla. Jos ääni on kirkas, on kivi rikki. Jos kiven ääni on kumea, se on ehjä. Kivi ei myöskään jaa kauneuttaan. Olen usein poiminut kiviä, jotka ovat olemukseltaan mitäänsanomattomia. Pesty kivi näyttää todellisen pintansa. Sen kauneus puhkeaa uusiin muotoihin.

Kiveä pitää koskettaa. Tommy Taberman (2007, 8-9) kertoo, että jokainen, joka on pidellyt kädessään meren hiomaa kiveä tietää kyllä, miltä aito kosketus ja lempeys tuntuu. Kivi on materiaali, joka kaipaa tulla kosketetuksi. Kivelle pitää olla hellä. Jos kiveä murjoo vasaralla, se sirpaloituu ja murenee. Kivi voi myös liian kovassa voimassa haljeta. Kivi on materiaali, joka sitoo kestävän elementin ja herkkyyden itseensä. Puhumme usein, että seisomme jonkin edessä kuin kallio, mutta kun kallio kohtaa kivenhakkaajan, se murenee.

Kun kivi avautuu, se avautuu voimalla. Usein kiveä veistävät taiteilijat, jotka vievät kivityönsä äärimmilleen ovat itse hyvin vaatimattomia itseään kohtaan. Harry Kivijärvi sanoikin itse itsestään, ettei hän ole tärkeä, mutta hänen kivensä ovat. (Kuurne, 2018, 99.) Kivi opettaa nöyryyttä luonnon elementin edessä.

Kun ajattelen kiveä, ajattelen usein kotia. Kaipaen perhettä niin usein ollessani Helsingissä. Tämä kaupunki on yksinäisten kaupunki. Kaupunki täynnä ihmisiä, joilla on niin kiire, etteivät he ehdi pysähtyä. Täällä ihmiset elävät kuin koneessa. Herää aamulla, syö pukeudu, mene töihin, nuku ja toista sama seuraavana päivänä.

Koen itse olevani tässä koneessa usein, kun olen Helsingissä ja silti koen, että olen riittämätön siihen koneeseen. En ole sen asettamien toiveiden mukainen. En ole tarpeeksi itsekäs, en ole tarpeeksi terävä ja muotitettu istumaan metrossa, en ole tarpeeksi ylpeä ja tarpeeksi omaa etuaan ajatteleva, kun en nauti suuruudesta, jota ympärilläni on. Joskus koen itseni yksinäisemmäksi, kuin koskaan missään muualla milloinkaan, vaikka kaikki ovat ympärilläni. Täällä ihmiset eivät pysähdy. Heidän määränpäänsä on minulle käsittämätön. Minä olen harmaa kivi Helsingin timanttien viidakossa.

3.2 Mietelmiä Puusta

Puu on materiaali, jonka sanomme olevan meillä ehtymätön. Kansanrakentajat arvostivat puuta. Suomeen tehtyjen ristiretkien myötä piti saada nopeasti rakennettua kirkkoja. Materiaalin oli oltava sitä mitä tarjolla oli. Puuta kaadettiin kirkkoihin. Puuta on uitettu ja kaskettu, tervaksi valmistettu ja puuteollisuuteen nykyaikana käytetty. Jokaisen piti ennen oma kotonsa osata hirrestä rakentaa. Sota aikana Suomalaiset tukkivat venäläisten panssarivaunuja koivun haloilla. Puusta tehtiin työkalut, lelut ja kodintarpeisto. Tämä näkyy edelleen siinä, että vanhojen talojen vinteilä ja varastoista löytyy puusta veistettyjä välineitä.

Ei kirkkoja rakennuttanut maaherra itse. Sen teki kansantaituri, joka jakoi tietämyksensä pojalleen. Nämä kirkot saivat puisia pyhimyksiä, joita aikansa puusepät veistelivät kotiverstaillaan. Puukirkkomme ovat siis puu veistotaiteen ensimmäisiä aakkosia. Heikki Klemettin mukaan kyse on muodon suhdasta. Sopusuhtaisuuden, luonnollisuuden ja kohtuuden tulee korostua näissä kirkoissa. Liika koristeellisuus jää pois. Tilalla on katseen vangitseva kokonaisuus, joka muodostuu vankoista hirsistä. (Santakari, 1977 8–11.)

Ennen kirkko historiaa puut ovat olleet esi-isiemme palvonnan kohteita. Jokaisella puulajilla oli jumalansa ja suojelijansa. Paikkojen nimiä löytyy vielä näiden jumalien mukaan nimettyinä. Puille on uhrattu. Niiden juurella on vietetty myös kärkejä. Jopa vainajien nimiä on kaiverrettu petäjiin. Pihapuu on ollut myös pyhä. Se on sukupolvien varjelija ja pihan vahti. (Metsälä 1997, 146–147.) Puuta tulisi siis sen historiallisen ajattelun myötä käsitellä, kuin pyhimyksen kuvaa. Kohdella arvokkaasti. Se on ansainnut aineettoman arvostuksensa.

Puut ovat todellisen haaveilijan symboleita. Ne kurkottavat kohti taivaan kantta, mutta juuret ovat punoutuneet syvälle maahan. Puiden välinen viestintä on meille vieläkin mysteeri. On kuitenkin saatu fakta tietoa, että puut keskustelevat. Ne auttavat lajitovereitaan ja pitävät huolta toisistaan luonnonvaraisessa metsässä. Metsä koostuu siis enemmänkin suurperheestä, kuin erinäisistä yksittäisistä puista.

Moottorisahalla veistäminen tukista on suomessa melko yleistä. Monet, jotka veistävät puuta moottorisahalla puuttuu ymmärrys puuhun. He haluavat saada isoimman rungon sahattavaksi. Pelkkää sahaamista ei saisi kuitenkaan ajatella ja muodon ulos saantia. Pitää katsoa miten puu on kasvanut, miten se on ikääntynyt ja kuinka se voi.

Suomessa puut kaadetaan usein liian nuorina. Ne ovat vasta 60–80 vuoden ikäisiä. Tavallinen suomalainen kuusi voisi elää neljäsataavuotiaaksi. Lehtipuut, jopa vanhemmaksi, mutta niiden ikää on vaikeampi arvioida. (Laurinoli, 2017.) Poimimme siis teini-ikäisiä puita teollisuus tarpeisiimme. Tätä vanhemmat rungot eivät kaadetuksi tullessaan edes teollisuuteen kelpaa. Ne ovat liian vanhoja, liian suuria. Koneet eivät toimi niiden kanssa.

Iäkkäät naavaparrat päätyvät sellupuruksi tai pururatojen hakkeeksi. Jos ajattelemme ihmistä, joka olisi nähnyt kaikki historiantapahtumat neljänsadan vuoden takaa, emme voisi kuvitellakaan hänen joutuvan kaatopaikalle, mikä vastaa minusta näiden puiden kohtelua. Tämän takia on häpeä sahata puuta ajattelematta sen menneisyyttä ja olla kunnioittamatta sen ikää. Moni iäkkäämpi puu onkin asetettu suojelun kohteeksi ikänsä puolesta.

Kun poistamme puun kaarnan. Puulta riisutaan sen suojakuori. Puun väri on kaarnan alla piilossa. Kaarnan alta näkee, onko puulla ollut loisongelmaa vai onko se terve. Eva Ryyänen veistää lähinnä männystä teoksensa. Hän kertoo ajattelevansa jokaisen puun omaavan ihmiselle tyypillisen suojaväriin. Mänty on väriltään vaalea ja lämpimän punertava ja se muistuttaa hänestä suomalaisen ihoa. (Santala, 1977, 4–5.) Ajatus tästä, että meilläkin olisi suojavärimme ja sulautumiskykymme puiden joukkoon on varsin kiehtova.

Puu ja kivi eroavat toisistaan materiaaleina vain vähän. Puu elää ja muuttuu jatkuvasti. Kivestä tämä on liian vilkasta elämää. Puusta näkee heti, onko sitä säilötty kosteassa. Se alkaa tummua. Puulla on samoin kuin kivellä muisti. Se kasvaa kieroön, jos joku vahingoittaa sitä taimena. Puun pinnassa näkyvät iskut ja kolhut. Puut tosin osaavat peittää ja paikata haavansa, vaikka niillekin jää jälkiä.

Puun terveyttä voi tarkastella jo ennen kaatoa. Jos tikka löytää puun ennen minua, on se tikan puu. Puuta on turha kaataa, koska tikka kertoo sen olevan jo laho pesimällä siinä. Puu voi olla myös rikki. Silloin se pitää natisevaa ääntä tuulessa ja pakkasella puu naksahtelee.

Ennen puusta haluttiin mahdollisimman suorita ja varmuuden puun suoruudesta sai vain koepalalla, joka saatiin katkaisemalla oksa. Oksa halkaistiin kirveellä ja jos syyt kasvoivat suoraan, oli puukin suora. (Metsälä, 1997, 19.) Vиноon kasvaneita puita ei voinut köyttää hirsityössä. Puun iän pystyy laskemaan, paitsi vuosirenkaista, niin myös puun oksista. Jokainen oksaväli kuvaa yhtä vuotta. Samalla näkee, onko vuosi ollut vaikea kasvun suhteen. Huonoissa oloissa oksavälin kasvu on hitaampaa.

Puulajeissa on erilaisia kovuusasteita. Näitä kovuusasteita tulee osata hyödyntää. Myös kuvataiteilijan on hyvä ymmärtää puun kovuudesta, mikäli teos sen vaatii. Kova puita ovat esimerkiksi omenapuu ja koivu. Pehmeitä puita ovat kuusi ja lehmus. Kuusi ja haapa sietävät kosteutta. Ne sopivat esimerkiksi laitureiden rakentamiseen. Koivu taas, imee vettä litratolkulla maaperästä ja lahoaa nopeasti laituripuuna. Jos siis tekisi veteen yhdistettävää puuteosta olisi tämä hyvä ottaa huomioon teoksen kestävyysden kannalta.

Puun arvokkain osa ei suinkaan ole sen keskivarsi, vaan nimenomaan sen juurakko ja puunkanto. Puu on tästä kohtaa kasaan painunutta kudokseltaan. Sen kuviointi on erilainen, kuin varressa. Kuviointi on hyvin loimuilevaa ja ottaa eri värisävyjä. Välitalo (1999, 13) kertookin tämän osan kiehtovan juuri tuosta syystä eritoten soitinten valmistajia.

4. Työpäiväkirja

Korostan, että tässä luvussa olevat merkinnät ovat päiväkohtaisia. Kirjoitin työpäiväkirjaa aina työpäivän päätteeksi ja olen pyrkinyt poimimaan tähän osioon työskentelystä merkittävimmät muistiinpanoni. Tekstin muoto voi vaihdella illan ja työskentelyvaiheiden mukaan ja pohjaa täysin päiväkirjamaiseen merkintääni, enkä siksi tohdi muuttaa tekstiä liiaksi, sillä pelkään menettäväni sen hetkellisyyden, joka liittyi työpäivään muokaamalla tekstiä.

Ensimmäinen marraskuuta.

Savi on siitä mielenkiintoinen materiaali, että se on luonnon omaa muovailuvahaa, jonka voi kerätä itse. Kyseessä on maa-aines, joka muovautuu käsissä helposti. Saven voi lähes aina elvyttää ja käyttää uudestaan. Poltettuna siitä tulee keramiikkaa. Savi sopii loistavasti ominaisuuksiensa takia kolmiulotteiseen luonnosteluun. Kuvanveistäjälle savi on hyvä materiaali sen uusiokäytön johdosta.

Ilmeitä ja rakennetta tutkii paljon keskittyneemmin, kun sormet valuvat savisella pinnalla. Saven ollessa erinomaista, Ei liian löysää, eikä liian kuivaa, sen pinnassa näkyvät kaikki sormen painaumatkin. Savitöiden kanssa näkee, miten paljon materiaalia on työstänyt käsillään ja miten paljon työkaluilla. Pidän töistä, joissa näkyy paljon sormenjälkiä. Kuvanveistäjä liikehtii materiaalin pinnalla, kuin eläin metsässä. Jäljet painuvat maa-ainekseen. Voimme tutkia kuvanveistäjän liikkeitä samoin, kuin tutkimme eläintä luonnossa.

Minä harvoin istun töitäni tehdessä. Useimmiten seison. Seistessä asento on parempi. Teosta voi tarkastella nostaessa jalustan tarpeeksi korkealle. Hyvä korkeus on omien silmien korkeudella. Myös ryhti pysyy parempana ja ei tapahdu herpaantumisia, kuten istuessa pöydän ääressä.

viides marraskuuta.

Koska kivi on raskas ja hidaskäyttö on parempi, että aloitan siitä jo nyt teoskokonaisuuden tekemisen. Marmori ja kalkkikivi palat minulla ovat valmiina. On surullista, että valittavina ei ole luonnon muokkaamia kivi paloja. Louhokselta tulevat kivet ovat aina pala muodossa. Ne on tarkoitettu olemaan materiaalia. Minä itse pidän enemmän löytyneistä luonnonkivistä, koska niillä on valmiiksi oma määräämänsä muoto.

Kasvoihin on tarkoitus käyttää kahta erilaista kiveä. Olen veistänyt kivirajat saviluonnoksiin. En odota, että näistä savipäistä asia avautuisi katsojalle, mutta minulle se on selvää. Tiedän, mikä osa tulee mistäkin, kun katson luonnosta.

Haluun abstraktimman muodon syntyvän mustasta graniitista ja esittävät osat veistän pehmeästä vaaleasta kivistä. Marmorin valitsin tehtävään, koska sillä on pitkä historia kuvanveistäjän kivenä. Marmori on valittu veistettäväksi sen pehmeiden ja huokoisuuden vuoksi, mutta myös sen loimuilevan kauniin valkoisen pinnan tähden. Marmori reagoi myös vahvasti ulkoilmaan. Se kerää ympärillään olevia aineita. Näin ainakin itse ymmärsin Frank Brummelin kanssa käymästämme keskustelusta.

Koska kivi on raskas ja hidaskäyttö on parempi, että aloitan siitä jo nyt teoskokonaisuuden tekemisen. Marmori ja kalkkikivi palat minulla ovat valmiina. On surullista, että valittavina ei ole luonnon muokkaamia kivi paloja. Louhokselta tulevat kivet ovat aina pala muodossa. Ne on tarkoitettu olemaan materiaalia. Minä itse pidän enemmän löytyneistä luonnonkivistä, koska niillä on valmiiksi oma määräämänsä muoto.

Kasvoihin on tarkoitus käyttää kahta erilaista kiveä. Olen veistänyt kivirajat saviluonnoksiin. En odota, että näistä savipäistä asia avautuisi katsojalle, mutta minulle se on selvää. Tiedän, mikä osa tulee mistäkin, kun katson luonnosta.

Haluun abstraktimman muodon syntyvän mustasta graniitista ja esittävät osat veistän pehmeästä vaaleasta kivistä. Marmorin valitsin tehtävään, koska sillä on pitkä historia kuvanveistäjän kivenä. Marmori on valittu veistettäväksi sen pehmeiden ja huokoisuuden vuoksi, mutta myös sen loimuilevan kauniin valkoisen pinnan tähden. Marmori reagoi myös vahvasti ulkoilmaan. Se kerää ympärillään olevia aineita. Näin ainakin itse ymmärsin Frank Brummelin kanssa käymästämme keskustelusta.

Graniitti palaset jäävät abstrakteiksi, koska tahdon näiden palasten esittävän enemmän geometristä muotoa. Egyptiläiset käyttivät paljon myös figuureissaan muotoja korostaakseen jumalhahmon suojelu kohdetta tai faaraon suuruutta. Se näkyy, kun tarkastelee ajan jumalkuvia ja näkee pallomaisia ja kolmio muodostelmia päiden päällä. (Töyssy, Vartiainen, Viitainen, 1999, 30–32.)

Geometriset muodot olen ajatellut kuvaamaan elementteihin sopivia piirteitä. Yksi kivi tulee olemaan enemmän Pyöreä. Se tulee talvelle. Koska tämän figuurin kasvot kuvaavat kuutamoa, ympyrämäinen graniitti on enemmänkin tähtitaivaana marmorin palasten välissä. Kesälle annan liekkiä kuvaavan kiven. Kesän kasvoilla saa olla myös hiuksia ja mieluusti pidemmät sellaiset. Marmoripään on oltava korkeimmassa kohdassa, vaikkakin graniitti saa nousta siitä ylemmäs. Näin saan kuvattua kasvua, lämpöä, elämää ja valoa.

Kymmenes marraskuuta.

Neliö paloista tekeminen onnistuu myös, mutta kivistä on löydettävä oikeakohta aloittaa. Michelangelolla on ollut merkittävin vaikutus minuun renessanssiajan taiteilijoista. Hänen kiviveistöksensä ovat edelleen mykistäviä. Michelangelon useissa luonnoksissa toistuu sama kaava. Niistä ymmärtää hänen tavastaan veistää enemmän. Michelangelon kuvissa näkyy, miten hän on ensimmäisenä hahmottanut kokonaisrakenteen. Kasvoissa nenä ei erkane otsasta. Hän muovailee kasvon yksityiskohdat viimeisenä, jos kokee sen tarpeelliseksi. Monet veistokset ovat jääneet luonnosmaiseksi ja on epäilty, että tämä olisi aivan tarkoituksellista.

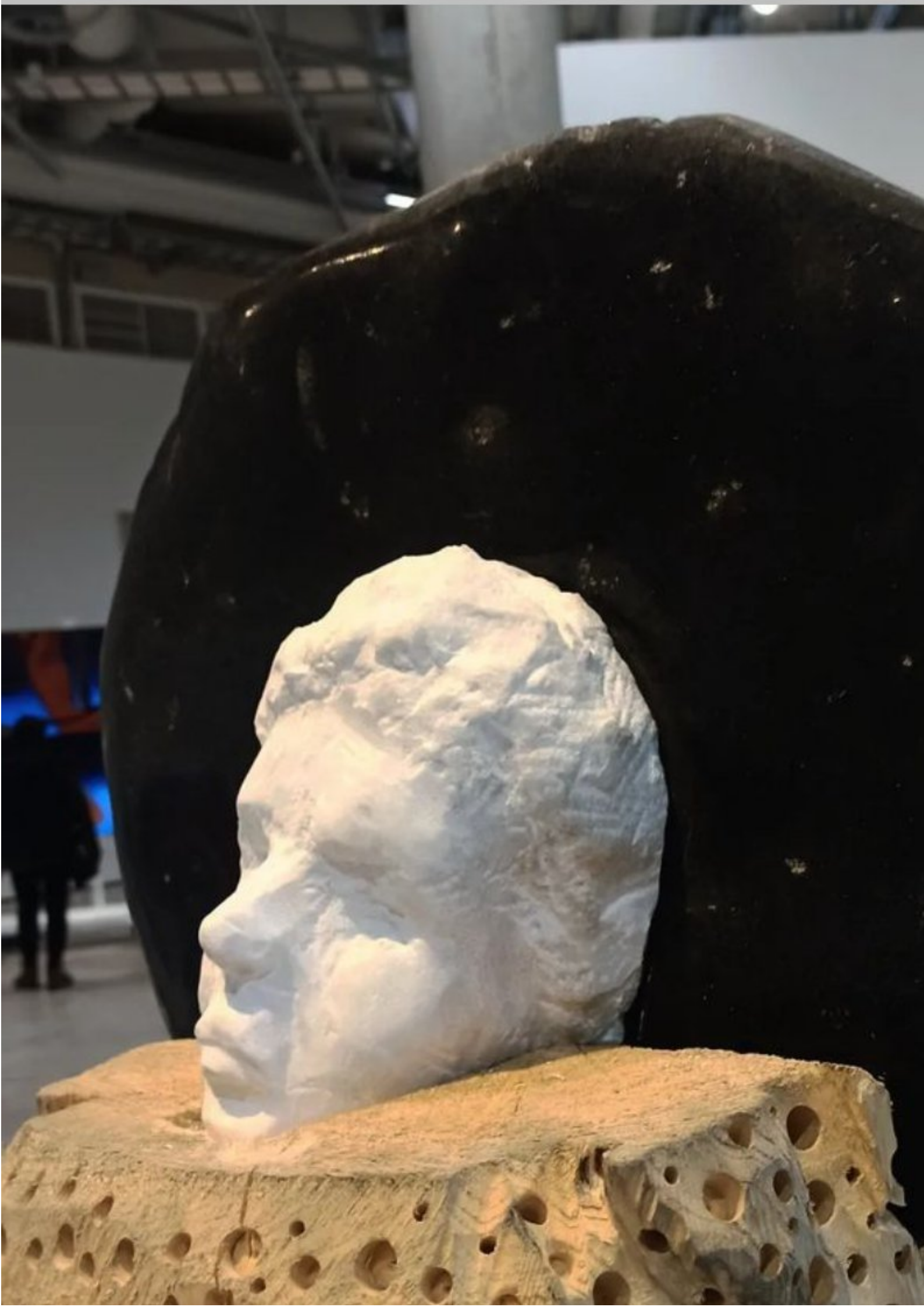
Luonnosmaisilla hahmoilla ei näy myöskään silmiä, vaan niiden tilalla on vain silmän uoma. Kuoppa jonne silmä muodostuu. Michelangelo ei keskity kasvojen veistämistä nurkkaan, vaan katsoo, mikä on hyvä paikka aloittaa veistäminen kiven kannalta. Sen näkee luonnoksissa ja siinä, miten kivi muuttuu taipuvaksi ja hennoksi materiaaliksi mestarin käsissä. Päädyn aloittamaan marmoripalasen työstön kohdasta, jossa näkyy hieman pyöreyttä. Siitä tulee takaraivo.

Kivelle minulla oli veistämiseen oma jalusta ja vieressä kuvanveistäjän jalustalla savinen pää. Näin kolmiulotteisen luonnoksen samalla, kun viestin uutta kivistä versiota päästä. Jalustojen oli oltava samassa linjassa ja veistosten samansuuntaisesti, jotta näin molemmat työskentelyni aikana. Kun katsoin teosta kauempaa, näin, oliko savi luonnoksen kohta pienempi tai muodoltaan erilainen, kuin lopullinen veistos.

kolmastoista marraskuuta.

Yksi asia, mitä en ymmärrä figuratiivisessa taiteessa on väkisin tehty sileä pinta. Aina kun on naama, niin sen tulee kiiltää tai siitä tehdään mahdollisimman tasapintainen. En minä sitä ymmärrä. Minä haluan, että näistä näkyy käsin esiin revitty pinta. Ristitaltan vedot ja tunne, että kasvot on tosiaan veistetty. Silopinta ei näissä töissä edes tukisi työtä. En halua, että pinta muistuttaa ihmisen ihoa, vaan enemmänkin jonkun ohdakkeen tai muun kasvin lehteä. Kun kasvilehtiä katsoo auringon valoa vasten, näkee niissä paljon kasvinjuonteita ja lehden omaa kudospintaa. Kiillotan ainoastaan Graniitti palaset, koska kiiltävä pinta korostuu kauniisti mustalla kivellä.

Työstän kaikkia neljää kasvoa yhtäaikaaisesti. En tahdo kyllästyä yhden tekemiseen ja on paljon helpompi tarkastella kasvoja kokonaisuutena, kun vaihtaa kiveä välissä. Jokaiseen yritän jättää myös kiven omaa pintaa. Jättämällä kiven omaa pintaa esiin minulle ei muodostu tunnetta, että olen pakottanut kiven muotoonsa.

Kasvot ovat aina haastavin osa figuureissa. Modernin muotokuvan merkit kirjassa Paul (2007, 166–167) kertoo, että Ihmisen esittämistäpoja koskeviin sääntöihin suhtaudutaan poikkeuksellisen voimakkaasti. Kasvot tulkitaan heti kommentiksi tai väittämäksi. Tämä tekee figuratiivisesta taiteesta haastavaa. Brighton ja Klimowski (1997, 60–61) kertovat ettei Picasson ensimmäinen kubistinen teos olisi ollut maalaus, vaan savinen naisen pää *“Fernande”*. Teoksessa on juuri se tulkinnallisuus, joka saa kasvoihin nykykuvanveistolle ja taiteelle ominaisen annin. Omat kasvonikaan eivät saa tästäkään syystä olla liian yhteen tulkintaan johtavat, vaan kiven omalle voimalle on annettava sijaa.

Täydellisiä luonnonlasten muotokuvia näistä ei tule, mutta jotain siihen suuntaan viittaavaa kylläkin. Kun kokonaisuus on valmis, on aika keskittyä veistämään kasvopiirteitä. Kaikissa ihmisiin ja eritoten kasvoihin kohdistuvissa veistämisessä on muistettava taiteilijan yksilöllinen tulkinta. Jos kopioimme jotain ihmistä liian tiuhaan se menettää taiteellisessa mielessä muotokuvamaisen merkityksensä. Palin (2007, 152–153) kertoo ettei taiteessa nähtävä kaksoisolento ole koskaan toisinto. Kasvoja tutkivissa teoksissa on esiinnyttävä taiteilijan oma käden jälki.

4.1 Kehot

Ensimmäinen helmikuuta.

Pajamestari auttoi minua siirtämään tukit pihalle. Olin tilannut puun paikalliselta yritykseltä. Yrityksen valitsin nimen perusteella. Sahamiesnimessä oli huumoria ja hyvää mieltä. Valitsimme koulun pihamaalta työskentelynpisteeni ainoastaan sillä perusteella, missä yläpuolen rappuset olivat. Pihalla ei ole minkäänäköistä katosta. Pihalla menevät rappuset antoivat hieman suojaa työskentelylleni.

Hain isoimmat paperiluonnokseni ulos. Aloin niiden pohjalta hahmottelemaan ensimmäiseen puuhun hahmoa. Huulipuna on edelleen mielestäni kaikkein paras merkkaukseen soveltuva kynä. Vahamainen ominaisuus ja pehmeys sopivat erinomaisesti vaikeille, ei silotelluille pinnoille. Huulipuna kestää ulkoilmaa, eikä pilaa puun omaa pintaa työskennellessä.

Koska kesä oli hauras muisto olisi siitä aloitettava senkin nojalla, että se oli vain muistikuvissa, kaiken valkeuden keskellä. Olin säästänyt tätä työtä varten tulitikkurasioita, jotka olin Kesällä täyttänyt. Niissä oli kuivattuja ruusunlehtiä, nokkosta, tuomen kukkaa ja kuivattuja koivunlehtiä sammaleessa. Minulla oli pieni paketti kesää taskussa. Kesän hetkellisyys oli minulla kannettavassa muodossa.

Tiedän, että Sibelius hyödynsi samaa tekniikkaa pitämällä pientä palaa sammalta tulitikkurasiassa. (Leppänen, 2017, 78) Hän nuuhkaisi sitä aina, kun koki etääntyneensä liikaa luonnosta. Minä nuuhkaisin koivurasiaa. Ummistettuani silmäni saatoin nähdä koivikon, ketokukat, pitkänä kasvavan heinikon ja melkein kuulla käen kukunnan. Tämä olisi toinen enemmän esittävästä hahmoistani.

Toinen helmikuuta

Kun viimein pääsen kirjoittamaan, on Aurinko laskenut jo useampia tunteja sitten. Kerron hieman puustani. Kaarna on oikein paksua. Puu on ollut selvästi terve, kun se on kaadettu. Työmiehet, jotka puun minulle toimittivat, ilmoittivat puun olevan turhake. Se on kaadettu pois jonkun talon tieltä. Puun syyt ovat suuria ja haistan Pihkan, kun painaudun sitä vasten.

Rungot olivat pehmeän lumivaipan peittämät. Ne lepäsivät kuormalavojen päällä. Aamut täällä ovat todella hiljaisia ja näin talvella koulun pihatyömaa on vaientunut. Vain minä, yksi hullu istun täällä puideni parissa. Valitsin ensimmäisenä työstettäväkseni rungon, johon ajattelin kesän istuvan parhaiten. Se oli rungon pätkä, jossa oli vähiten oksia.

Tavallisen moottorisahan sijasta halusin työskennellä mieluummin sähkösahalla. Sähkösaha on kevyempi. Sitä ei myöskään paineta voimalla, vaan terän annetaan leikkaantua sisälle. Moni tuhoaa sähkösahan pakottamalla sen puun sisään moottorisahan tapaan. Moottorisahasta paistaa machomainen suunnittelu. Sähkösahan ainoa huonopuoli on sen johto, jota joutuu varomaan työskennellessä. Olen kuullut lukuisia tarinoita, joissa sahatessa on vetäisty johto poikki työmaalla.

Tässä hahmossa voin hieman leikitellä käsien ja jalkojen pituuksilla. Ylipitkistä raajoista tulee nopeasti hyvin kasvimaaisia. Taitos ja yhtymäkohdat, kuten kainalo ja kyynärvarsi määräävät näyttääkö pidennys häiritsevältä vai tukeeko pidennys veistoksen asentoa.

Kolmas Helmikuuta

Olen yrittänyt heilutella puuta eri suuntiin, mutta se on vielä todella raskas. Puu on myös todella märkää. Vesi oikein tirisee leikkaussaumasta, kun lasken terän työhöni. Jos saan tämän viikon aikana puolet elopainosta pois tukista, saan sen jo ensiviikolla pystyyn. Silloin pystyn tarkastelemaan kauempaa työni muotoa ja rakennetta.

Kädet ovat tärkeässä asemassa ihmisen kaikessa toiminnassa ja tässä kappaleessa keskiössä. Niiden kuuluu olla erityisen tarkat. Kädet sain esille aloittamalla veistämällä lapasen. Puusta esiin tullut muoto oli samanlainen, kuin lapsella, joka harjoittelee ensikertaa käsien piirtämistä. Yksi pötkelö peukalo ja muut sormet tumpuna. Otin puukon alkaen vuolemaan tumpun peukaloa. Sieltä esiin alkoi tulla kynsi rajaa ja sormen luonnollisempaa muotoa.

Kolmashelmikuuta

Aloitin tänään vasemman käden yksityiskohdat. Sormet näkyvät molemmissa hyvin, mutta haluan muokata vielä kainalolinjaa, jottei Se ole liian jämerä. Kun puun luonnollinen suojakuori poistetaan, näkee heti puun herkkyyden. Työhöni oli ilmestynyt lovi. Se ei haitannut. Olinhan alusta saakka paneutunut ajatteluun, että teos tulee saamaan halkeamia itseensä. Halkeama lähti rinnuskohdasta terävästi kohti kaulaa. Halkeamat sopivat tähän, sillä ne korostavat luonnon herkkyyttä ja sitä, miten olemme toimillamme ajaneet sen rikkoutuneeseen tilaan. Odotan mielenkiinnolla muualle syntyvien halkeamien tuloa.

Ennen käsistä saattoi naisen kohdilla lukea, onko nainen tehnyt raskasta työtä, vai kuuluuko hän ylimystöön. Hienon naisen Kädet eivät saaneet näyttää rahvaan käsiltä, jotka ovat verestyneet pellolla raskaan työn tuloksena. Käsien pohjalta teemme edelleen tulkintoja. Nämä kädet silloitin osittain taltoilla, mutta jätin niihin myös osittain rosoista pintaa. Koska nämä hahmot olisivat luonnon kanssa yhteen kuuluvia, niin tietynlainen karkeus kuului myös käsien pintaan.

Nuuhkaisin rasiaa, jossa minulla oli kuivatettuja ruusuja ja heti perään koivunlehtiä rasiaa. Kesäinen niitty koivikossa. Voi miten muistelin pääskysia, jotka sukeltavat laitureiden alitse, kesäistä lempeää lämmintä tuulta ja metsää, jossa käki kukkuu aamuyön pitkille tunneille saakka. Ne ainoat kauniit kirjattavaksikin kelpaavat muistot lapsuudesta tulvivat mieleen. Se kun piilouduin ruusupuskaan äidin minulle taas jostain hermostuessa, tai se kun serkkujeni kanssa karkasimme Liperin vesien laineille veneellä kalaan, emmekä palanneet, kuin vasta seuraavana aamuna.

Lapset ovat enemmän yhtä luonnon kanssa. He eivät pelkää näyttävänsä hölmöiltä kömpiessään ruusupensaikkoon. Lapset eivät pelkää likaa ja nukkaisia vaatteita. He tutkivat luontoa avoimesti. He katselevat sitä tasoilta, jonka varttuessaan unohtavat nähneensä. Aikuisen ei odoteta kiipeävän puuhun ilman, että häntä katsotaan, kuin sekopäätä. Menetämme palan maailmaa, kun velloudumme omaan viralliseen aikuiseen ajattelumalliimme. Siinä voi olla taiteilijan ja maallikon ero. Ei saa koskaan kasvaa liian umpimieliseksi. Ei koskaan saa itse vakavoitua ja tulla liian kyyniseksi, vaikka näkisikin sen katkeramman puolen maailmasta.

Yhdeksäs Helmikuuta

Viime iltana sain tosiaan kahden muun opiskelijan avulla nostettua puun pystyyn. Nyt näen kaikki puolet yhtäaikaisesti. Pystyn pyörimään puun ympärillä ja mittaillemaan sitä kauempaa. Kuvanveistäjä käy teoksensa kanssa tassia, kuin petoeläin saaliilla. On todella valitettavaa, että selkä näyttää väärältä edelleen. Se on liian muhkea ja liian kaartuva. Siitä pitää ottaa vielä paljon pois.

Alastoman figuurin sijasta olen veistänyt tämän mekkoon. Alastomuus on edelleen liian helposti yhdistettävissä seksuaalisuuteen. Eritoten naishahmoissa. Halusin vältellä seksuaalista teemaa. Aatamin asussa olevan ihmisen väitetään olevan lähimmillään sellaisenaan luonnossa. Kun kuitenkin miettii Suomen kesää ja luontoa kokonaisuudessaan, on alastonvartalo mättäällä vain ihanne kuva. Kuka järjellinen ajattelevat olento istuisi muurahaisten ja itikoiden syötävänä paljaalla takapuolella mättäällä.

Uskon, että nykyihminen pääsee paljon lähemmäksi luontoa pitämällä vaatteet yllään. Silloin voi unohtaa kaikki ulkopuoliset häiriötekijät ja keskittyä olennaiseen. Luontoon ympärillään. Iho kosketus on oltava, mutta sen on tapahduttava jalkojen ja käsien kosketuksella. Meillä liikkuu todella paljon hermoja raajojemme pohjissa ja reagoimme todella voimakkaasti pintojen eroihin. Myös eri aistien välityksellä nykyihminen pääsee lähemmäksi luontoa, joita yritän tässäkin teoksessa nostaa esiin.

Muistan miten erilaiset kangaspinot muistuttivat minusta lapsena luolia, kumpareita ja niittyjä. Kankaan laskokset muodostivat tietynlaisia muotoja, joidenka mukaan lapsena päätin, mikä on vettä ja mikä maata. Tämän teoksen mekko toimisi samoin. Mekko on esteettisesti sopivampi valinta. Massiivihelmäinen mekko, joka itsessään alkaa muistuttaa jotain nupullaan olevaa kukkaa toimii hyvin työni osana. Moottorisaha jälki sopi mekon pinnaksi loistavasti. Se oli kuin luonnon omaa karua sametta.

Kymmenes Helmikuuta

Tänään oli aivan kaamea päivä. Ei siksi, että työ ei olisi sujunut, vaan siksi että tarrasin kiinni ohjaajani antamaan tehtävänantoon kokeilumielessä. Sovitimme tänään ensimmäistä kertaa kehoon päätä ja se ontui. Marjukka Korhonen antoi minun ymmärtää, että kasvojen ja ilmeiden hahmotukselle tekisi hyvää, jos kokeilisin tehdä päätä, ilman että siitä syntyy mitään valmista. Herranjumala miten hirveää se oli. Minä tein pään toisensa jälkeen. Aina kun olin maalissa, niin minä tuhosin pään. Se tuntui karmivalta ajan hukkaan käyttämiseltä. Minä elän parhaillaan satavuotiaaksi ja yhden pään tekeminen toisensa jälkeen tuntui aivan mielipuoliselta ilman päämäärää. Täähänkö taiteilijan elinvuodet kuluvat? Pääntekoon ilman tavoitetta.

Kun selvisin ahdingon hirvittävyyttä vastaan, homman ydin alkoi löytyä. Kerta kerralta pää näytti pienillä vedoilla enemmän kasvoilta, vaikka en ollut edes käyttänyt niihin paljoa aikaa. Ne, joihin keskityin syvästi, alkoivat vaikuttaa jopa tylsemmiltä. Jopa ellottamattomimmilta. Pää toisensa jälkeen kasvot olivat rauhoittuneempia. Päihin oli tullut jotain mitä en itsekään vielä ymmärrä. Ja kauhukseni ja epäonnekseni joudun myöntämään, että näitä päämuotoiluja on tehtävä tulevaisuudessa vielä lisää. Kamppailu siis luultavasti jatkuu sinne satavuotiaaksi, jos sinne elän. Miten hirveän löydön olenkaan tehnyt, vaikka salaa nautiskelen uusien päiden tuloksesta.

Neljästoista Helmikuuta.

Ihmiset ympärilläni ovat mieleltään kesäisiä. Puhutaan yhdessä illastamisesta, puolison kanssa matkustamisesta ja kavereiden kesken lounastuksista. Kun aistii ympärillä olevien ilon ja kantaa kesäistä tulitikkiuaskia, on todella helppo näin pakkasen keskellä ajatella kesää. Jopa mustarastas pariskunta pomppii metallikaiteella ja kisaili kuvanveiston pihalla. Rakkautta iloa ja onnea, kunpa maailma olisi aina yhtä valoisa.

Tänään sain aseteltua jalat. Minun oli otettava jatkopala puuhun. Jalka olisi jäänyt muuten liian lyhyeksi. Jatkopalat kiinnitin metallipaloilla. Minua ei haittaa, vaikka osista jäi näkyviin liitoskohdat. Liitoskohdat olivat kuin luonnossakin. Kasvaneet yhteen ruhjeiden tuloksena. Puun liitoksessa pitäisi käyttää mieluusti puutappeja. Puuni on kuitenkin märkää, eikä liima toimi märkään puuhun. En tahtonut ottaa riskiä, jossa puutappi eläisi ja jalka pettäisi näyttelyssä. Metallinen tappi toi varmuutta.

Viidestoista helmikuuta

Viilu on jännittävä materiaali. Se on puusta tehty levy, joka kostutettuna taipuu ja muuttaa asentoa hiljakseen. Kun viilu kuivuu, se jähmettyy taivutettuun muotoon. Viilu saadaan puusta sorvaamalla. Sen erikoispiirre on, että sitä voi leikata myös pelkillä saksilla.

Viilu on vanhaa kansanperinnettä. Sitä on vaikea saada. En löytänyt mistään Helsingistä viilua. Sitä tarjoiltiin vain askartelu kupoissa pieninä arkkeina. Viilua piti metsästä. Muistin joskus olleeni saman kysymyksen äärellä, kun etsin mehiläisvahaa. Kiteellä sitä myytiin rautakaupassa, muttei missään muualla. Löysin Rouvan, joka oli aikanaan työskennellyt vaneritehtaalla. Kuuntelin hänen elämäntarinaansa neljä tuntia saadakseni viilut. Hän ei halunnut maksuksi rahaa, vain aikaa. Silloin on jaksettava kuunnella.

Olin miettinyt pitkään, miten toteuttaisin kasvit. Tämä tarvitsi niitä ympärilleen. Työssä tulisi näkyä kesän elämä. En halunnut veistä niitä palikoista. Kukista olisi saattanut tulla aivan liian raskaita. Halusin niiden säilyttävän kukille ja kasveille tyypillisen hennon olemuksen. Leikkelin viilut ja liimasin palat yhteen kuumaliimalla. Hentoja kukkasia syntyi.

kuudestoista helmikuuta

Hahmoni istuskelee rennosti pallon päällä. Pallon pohjalle jäi pieni osa puun omaa muotoa, jottei minun tarvitsisi miettiä lisätukea pitämään teosta pystyssä. Palloa olin tuuminut alusta alkaen, koska pallomainen muoto kuvaa kehää. Elämän sanotaan usein olevan yksi suuri ympyrä. Ympyrän sulkeutuessa palaamme alkupisteeseen, kuten elämäntokukkuun kuuluu. Kaikki alkaa alusta. Luonto syntyy uudelleen jokaisena kesänä. Me maannamme ja meistä kasvaa uutta elämää. Sovitin valmistuneita viilukukkia kehoon. Ne istuivat kauniisti figuurin ympärille. Heiluessa tuulella ne tosiaan muistuttivat elävän niityn olemusta. Sääli, ettei minulla ole varaa ja budjettia miettiä, miten saisin kukat pysymään liikkeessä.

Tänään pääsin aloittamaan toisen runkoni. Hyppään suoraan kesästä talveen. Vaikeaa se ei ollut ympärillä alkoi sopivasti satamaan lunta. Kun vein kukat odottamaan jatkotyöstöä sisälle, keskityin talviseen miljööhön. Talvi on ihmeellinen asia. Olen aina ollut lumoutunut kuurankukkasista ikkunanraossa ja pienistä hiutaleista, jotka sydäntalvella muodostavat massiiviset kinokset. Yöt ovat talvella pidempiä ja päivät tuntuvat loppuvan kesken, kun valon määrä vähenee. Talvi ei ole kaikkien mieleen. Osa pakenee sitä etelään lintuaurojen tapaan. Toiset toivovat voivansa nukkua sen ylitse ja herätä ensimmäisten kevät tuulien huminaan.

Talvi on luonnon karuutta. Eläinkunnasta puolet ovat unessa, osa piiloutunut pakkasten tieltä etelän lämpöön ja osa pyrkii selviämään karuissa oloissa. Monet kärsivät kaamoksen masennuksesta. Tähän voin itsekkin samaistua. Ajoittain olen taipuvainen mielensynkkyteen.

Olemme kuitenkin löytäneet jostain syystä oman kotimme juuri täältä pohjolasta. Usein sitä kysyy, että miksi, mutta ei kuitenkaan ole valmis itsekään lähtemään muualle ilman, että palaisi takaisin. Sydäntalvessa on jotain satumaista. Lumiset pengermät näyttävät kuutamon kajastuksessa tähtiniityiltä ja taivaalla loimuavat revontulet tanssivat tähtien lomassa.

Seitsemästoista helmikuuta

Olin varhain liikkeellä tänään. Oli vielä pimeää. Helsinki on yllättävän tyhjä talvella. Kun lähtee varhain liikkeelle ja rajoitukset ovat vielä voimassa ei hiljaisimmilla kaduilla näy ketään edes keskustassa. Nämä hetket saavat minut tuntemaan itseni aaveeksi, kun omat askeleetkin kaikuvat kadulla. Kahleiden sijasta lumi narskuu kengän pohjissa.

Kävelin meren rantaa pitkin. aallot tekevät uskomattomia muotoja. Lumikinoksista on vaikea ajatella, että jokainen osa massasta on yksilö, vaikkakin osa suurta kokonaisuutta. Ovathan lumipenkatkin miljoonien, triljoonien ja biljoonien lumitähntösten yhdistelmä.

Kirjoitin vihkoon havainnot merestä. Vesi jäätyy usein talvella. On kuitenkin paikkoja, joissa vesi ei jäädy. Näitä ovat vahvasti virtaavat vesistöt ja meri kaukana rannasta. Öinen vesi talvisessa maisemassa on lumoava. Vesi tuntuu kutsuvalta. Siinä on paljon uhkaavia elementtejä, mutta myös hempeyttä. Vesi ei talvisin ole sama, kuin kesäisin. Kesällä vesi on mielekäästä. Siitä nauttii aivan eritavoin, kuin talvella. Talvella vedessä on uhkaavaa kutsuvuutta, joka houkuttaa. Vesi ei sinerrä. Se on, kuin tumma hauta.

Kahdeksastoista helmikuuta

Oli todella kylmä ja pakkasta useampi aste. Kädessäni oli suuret työrukkaset numeroa itselleni liian suuret ja talviset työhaalarit, joissa numero koko oli miehille suunniteltu. Lahkeet olivat liian pitkät. Minun oli käärittävä ne, jotteivat ne roikkuisi jatkuvasti jalkojeni alla. haarat olivat polvissa. Talvihaalareiden kastuminen tarkoittaisi sitä, etten voisi työskennellä tavoittelemaani aikaa, vaan olisi pakko lopettaa vaatteiden jäätyessä. Kaulassani oli huivi ja päässä pipo. Hallareiden alla kaksi kerrosta vaatetta, jotta kylmä ei tulisi. Olo oli rajoittunut. Keho oli pakotettu taipumaan vain tietyssä kulmassa.

Minun ja pölkkyäni muoto eivät erottuneet juuri toisistaan. Ajattelin vain, että tässä me olemme. Kaksi pötkelöä ja kaksi ihmeellisen höperöä. Toista on joskus palvottu jumalana ja minä haluan luoda, kuin Perkele.

Tänään huomasin leikatessani kaarnaa pois suurimmat oksan paikat. Siinä missä pölkky patsaiden tekijä yrittää runnoa sahan läpi, minä annan tilaa tukille. Puu on oksa kohdasta kovempaa ja vaikeampaa työstää. Minusta olisi sääli murjota puu muotoonsa. Annoin oksanpaikkojen jäädä ja jatkoin työstöä niiden ympäriltä.

Yhdeksästoista Helmikuuta

Tänään päivä oli kirkas. Mustarastaat hyppivät pihalla ja lauleskelivat mennessään. Tämä päivä kielii, että olemme menossa kohti kevättä. Otin lasit pois päästäni ja katselin teostani. Teen näin, kun haluan hahmottaa teoksen oikeassa valossa ilman, että keskityn yksityiskohtiin. Tämän opin aikanaan Juhani Järviseltä mallipiirustus kurssilla 2015 Hän sanoi:

- Sinä keskityt liikaa siihen mitä kaikkea näet. Meidän on osattava karsia. Ota lasit päästä ja katso uudestaan. Näetkö? Malli muodostuu valojen ja varjojen muodosta. Kokeile nyt piirtää ilman laseja.

Kyseisellä hetkellä olin ärsyyntynyt lasien poistosta. Miksen saisi yrittää piirtää kaikkea. Vasta nykyään olen oivaltanut hänen puheidensa pointin. Kaikki ei ole tarpeellista, vaan kokonaismuoto. Aikanaan piirtäessä keskityin tekemään jok'ikisen hiuskarvan. Ilman laseja hiuksistakin tulee vain muotoja, jotka muodostuvat varjoista ja valoista. Ilman silmälaseja näkee virheet paremmin, jos mutkikas muoto on sumea ja muuttuu vain hallitsemattomaksi massaksi, ei teos toimi. Jos muoto pysyy kasassa Ilman tarkkaa kuvaa, on se hallitumpi myös lasit nenällä.

Sahatessa on oltava tarkka. On muistettava, että saha ei ole saha. Saha on kuvanveistäjän käsissä piiriin. Puu on paperi. Jok'ikinen teränjälki on tussikynän tapaan pois pyyhkimätön. Myös saha toimii samoilla periaatteilla. Jos painaa hellemin on viiva kapeampi ja jos terän puskee syvemmälle, on jälki paksumpi.

Teroitus vaikuttaa jälkeen. Mitä rosoisempaa haluaa, sitä tylsemmäksi pitää terä jättää. Nyt kyse oli alkutyöstöstä, enkä hae tarkoituksenmukaista rikkoutunutta pintaa, vaan haluan jäljen olevan mahdollisimman selvä. Terä on siis teroitettava toistuvasti.

Kahdeskymmenes helmikuuta

Kun työskentelee ulkona, on hyväksyttävä luonnon voimat ja sääolosuhteet. Niille on pakko antautua. Tutkin valoa, joka on juuri nousemaisillaan. On pilvinen päivä ja valo on sen myötä hyvin tasaista. Tasainen valo toimii suurta kontrastia paremmin yksityiskohtia miettiessä. Teoksessa näkee pienetkin syvänteet paremmin, jotka hukkuvat voimakkaissa kontrasteissa. Kain Tapper veisti teoksensa järven rannalla. Hän näki näin teoksensa aavaa horisonttia vasten. Minulla ei ole täällä horisonttia, mutta minulla on upea valo, jos muistan katsoa sitä useampana kellonaikana ja avara piha. Tapper kertoo, että ulkona valo on erityisen hyvä ja haastava. Ateljeessa työ sujuu, mutta, jos teos toimii ulkona, niin toimii se sisälläkin. (Ahtola-Moorhouse, 1982 62–63.)

Pyörittelin tukkiani, joka keräsi lunta itseensä lumipallon tapaan. Tämä toi uuden vaiheen työskentelyyn. Jokaisen kääntelyn jälkeen Lumi oli putsattava pois puusta. Jää ja lumi tylsistyttävät terää nopeammin. Käännä, putsaa sahaa ja toista sama heti uudelleen. Aina välillä oli hypättävä kauemmas katsomaan teosta pidemmän matkan päästä.

Iltapäivä muuttui kaaokseksi. Ulkona työskentelyn olosuhteet puski päälle ryminällä. Myrsky saapui. Lunta tuli ja tuli lisää. Olin työskentelyssä hyvin otollisessa vaiheessa. Olin päässyt keskivartalosta viimeinkin jalkojen uloskaivamiseen. Nämä jalat kuvasivat lumipilareita. Suuret lumiset piiskaavat hiutaleet auttoivat pitämään ajatukset lumisissa möykyissä. Tätä on lumi. Se on kylmää, se pieksee, se peittää ja se on armotonta. Pakkanen kasvoilla kirveli. Kello lähenei viittä. Myrsky ei näyttänyt taantumisen eleitä. Jos luonto näyttää mahtinsa, ei siitä lannistuta. Kerta olen syntynyt tänne rännän ja roudan maahan, niin sitten siinä on opittava toimimaan sen rinnalla.

Ensimmäinen pilarimainen jalka alkoi muotoutua. Puskin kaikki vastenmieliset ajatukseni talvesta siihen. Palikkamainen puikkohan se enemmän oli, mutta jähmeys ja kankeus iskivät minuunkin. Kankeita osia nämä saisivat ollakin. Talvi kangistaa. Olin keskittynyt saavuttamaan tämän yhden osan määränpäähänsä. En lainkaan huomannut, miten kaikki oli lumen ja purun peitossa. Pari tärkeintä talttaani oli hukassa.

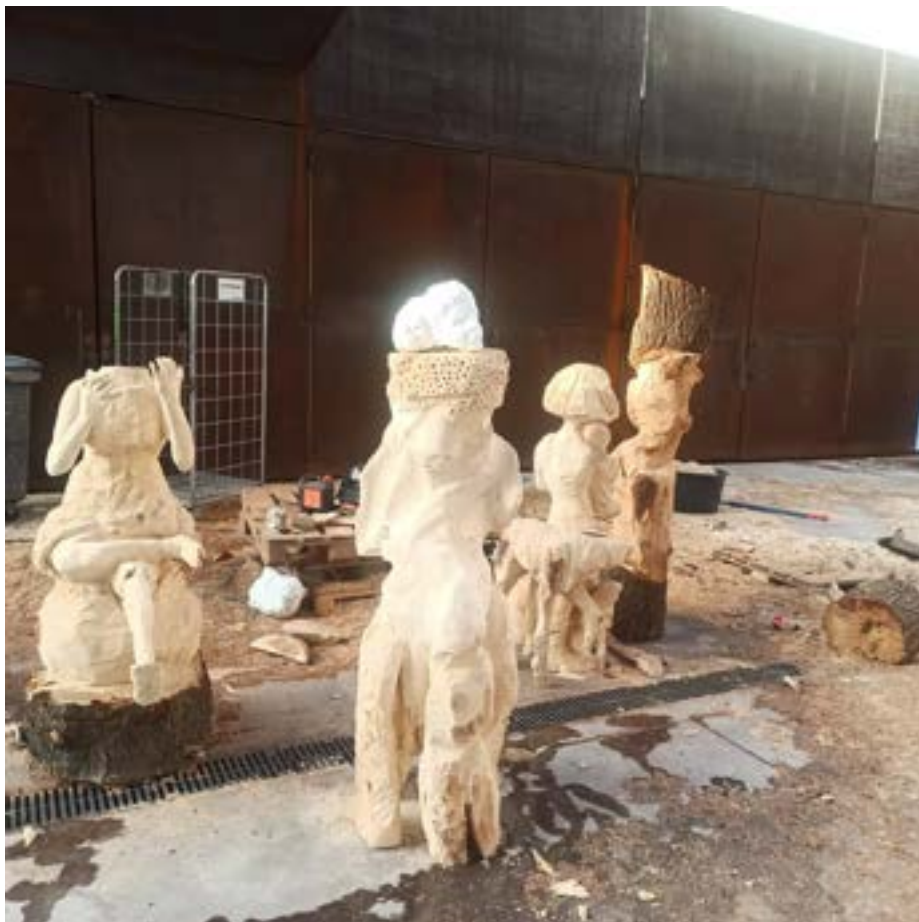
Rukkaset olivat läpimärät tonkiessani kuvanveiston pihaa. Karjuin kipakasta vihasta ja haukkuessani omaa hölmöyttäni. Lopulta löysin taltat ja nauroin, kuin mielipuolinen vain siitä onnesta, että saan lähteä. Sain pian huomata, että lähtösuunnitelmani saivat heti uuden muutoksen. Lumi oli tuulen ansiosta satanut suoraan kuvanveiston ulkovarastoon. Kuvanveiston pihavaraston ovi oli myös jumissa. Hain lapion ja aloin kaivaa ovea esiin ja samalla lapioimaan lunta ulos varastosta, jonne tuuli oli sen puskenut. Olin kauttaaltaan kohmettunut. Kuuma suihku on tämän illan rakkain asia.

Kahdeskymmenesensimmäinen Helmikuuta

Saavuttuani työpisteelle huomasin, että lumi oli nielaissut koko työni. Siitä ei näkynyt siivuakaan. Valkoinen vaippa oli täysin peittänyt sen ja lisäksi puu oli jäätynyt maahan. Minun piti kopauttaa puuta puunuijalla muutaman kerran, jotta sain sen irtoamaan maasta. Myötätuntoni puulle. Samanlaisena hautautuneena kasana olisin voinut itseni nähdä vielä eilisiltana.

Jotain hyvää talven kanssa tappelustakin syntyi. Olin saanut sahattua sen verta paljon pois työstä, että sen sai pysty asentoon. Teoksessa näkyi se aaltomaisuus, jota hain. Samoin talviset pilarit kaikessa pökölömyksessään olivat sopivat tuon kauniin aaltoilevan keskivartalon yhteydessä. Tämä oli palkinto kaiken sen jälkeen, mitä eilen oli saanut kokea.

Hahmo sai vielä kuplivan kauluksen itselleen. Vaahtopäitä. Minun talveni näytti siltä, kuin se olisi pukeutunut mereen. Olin saanut siihen lipuvan liikkeen ja aaltoilevan pinnan. En malttaisi odottaa, että näen sen päänsä kanssa.

Kahdeskymmeneskahdeksas helmikuuta.

Tänään minun piti aloittaa kolmas keho. On vaikea päästä tunnelmaan. Viimeviikolla maailma oli kirkas. Saman viikon aikana se repesi. Maailma sukelsi pimeyteen. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Huomaan työnteon sijasta keskittyväni puhelimeeni. Haluan tietää miten Ukraina pärjää. Lopulta on pakko hyväksyä fakta. Puhelin on suljettava ja on oltava, kuin uutisia ei olisi. Jos keskityn sotauutisiin ja koronauutisiin, en saa mitään aikaiseksi. Minun on pakko tehdä omaa työtäni ja kotona selaan sitten uutisia.

En voi kuitenkaan sulkea synkkiä ajatuksia täysin teoksestani ulos. Tästä ei tule perinteistä kevään kuvaa. Tästä tulee syyttävä, sekä pettynyt kevät. Lumetkaan eivät näytä mitään sulamisen intoa. Lunta sataa vain lisää. Elämme sumuisia vuosia.

Kahdeskymmenesyhdeksäs helmikuuta

Keväällä varsinkin alkukeväästä haistaa vahvan mullan. Maan haju nousee pintaan. Tämä olisi ensimmäisen osan tapaan figuratiivisempi yksilö. Tähän yksilöön lisäisin myös eläimiä. Eläimet rakentuisivat hahmon ympärille.

Aloin veistämään päästä. Nainen, josta otin mallia tähän yksilöön omasi pöyhkeän kampauksen. Hänellä oli hyvin tuuheat hiukset. Tähän tukkaan olisi helppo upottaa kasvot. Hiuksissa oli se hauska puoli, että ne muistuttivat hieman sientä takaapäin.

Hahmo alkoi näyttääkin pian sieneltä, joka on puskenut esiin puun sisuksista. Sienistä suurin osa on poimittavissa vasta syksyllä, mutta tietyt lajit heräävät keväällä. Sienet ovat mystisiä, sillä ne eivät mene kasveihin, vaan ne luokitellaan omiksi eliöikseen.

Ensimmäinen maaliskuuta

Kun kaiversin taltalla työtäni, kaivoin vahingossa liian paljon. Koko käsi oli sahattava irti. Materiaali rahani on lähes käytetty. Raha ei riittäisi uuteen puutavaraan. Minulta puuttui kokonainen käsi, joka oli tärkeässä asemassa työssäni. Lähdin penkomaan roskapönttöä puutyö luokassa. Pengoin sitä useamman tunnin. Kävin sovittelemassa paloja pihalla työhöni. Kaikki sopimattomia. Löysin oikean palan vasta varastostani vahingossa etsiessäni kädelle muuta ratkaisua.

Olen aina veistänyt eläimiä, mutta eläimet joita tähän veistän, eivät voi olla mitä tahansa otuksia. Valitsin nisäkkäitä. Ihminen samaistuu nisäkkäisiin. Olemme itsekin kyseiseen lahkoon kuuluvia otuksia. Se voi olla syy miksi näemme matelijoita, hyönteisiä ja lintuja paremmin sympatiaa juuri näihin olentoihin.

Päätin, että eläimiä olisivat karhu, kettu, kauris ja jänis. Jänikset ovat Australiassa vieraseläin ja aiheuttaneet vakavia tuhoja Australian ainutlaatuisessa ympäristössä. Jänikset ovat myös hiljaksen siirtyneet kaupunkialueillekin ja puhumme jo citykaneista. Citykanit ovat isompia, kuin tavalliset metsäjänikset ja niiden kaupunkiin siirtyminen tarkoittaa elinalueiden supistumista.

Ketun valitsin, koska se on suuri uhka naalille, eli napaketulle. Punakettuja esiintyy yhä enemmän pohjoisissa osissa, joissa se valtaa tilaa ja metsästysalueita pohjolan sukulaiseltaan. Kettu on myös soluttautunut asumaan kaupunkialueilla, joka kertoo myös siitä, että se on tullut ihmisten maille.

Kauriit ovat kettujen tapaan levittäytyneet laajemmalle ilmastonmuutoksen johdosta. Kauriit aiheuttavat paljon tuhoja valtaamallaan alueilla. Ne syövät kasveja, joidenka pelätään olevan kasvamatta tulevaisuudessa alueella kauriiden takia.

Karhun valitsin teokseeni, koska karhujakin on jo nähty kaupunkialueilla ruokaa etsimässä. Karhun ei kuuluisi suunnistaa kaupunkialueilla missään nimessä. Karhut nukkuvat talviunta ja niiden unet ovat vähentymään päin, mikäli talvet muuttuvat leudommiksi.

Kymmenes maaliskuuta

Olen saanut eläimet aseteltua. Karhu on suomalaisten pölkky veistäminen suosiossa ja aina kun kaadetaan puu, siitä veistetään karhu. Kai se on joku suomalaisten alkukantainen tapa. Yhdistyyhän siinä kaksi muinaista Jumalaa. Puu ja karhu. Halusin korostaa Karhun merkitystä ja asetin sen hahmon syleilyyn, mutta koska kyse on villieläimestä, jota emme kuitenkaan ymmärrä, roikkuu se hieman syleilijänsä kourassa epämukavasti ja täysin väärin pidettynä.

Kävimme opiskelija toverini kanssa nappaamassa koulun viereisestä puustosta oksia. Ne olivat tippuneet puusta myrskyllä. En puhu mistään pienistä oksista. Ne olivat pari kolme metrisiä. Koulun infossa oleva turvamies varmaan totuttelee siihen, että hän joutuu näkemään täällä uransa aikana paljon outoja asioita. Me olimme varmasti hullunkurinen näky. Näytti, kuin olisimme raahanneet pientä metsää mukamme koulun pajatiloihin, kun puskeuduimme ovien läpi oksat päidemme peittona.

Oksat ovat vielä taipuisia, mutta niistä tulisi jähmeämpiä heti, kun ne kuivuisivat. Korpimaisuuden loisin näillä oksilla poraamalla teokseen reikiä, joista asettaisin oksan tulemaan ulos. Reikien paikat valitsin tarkasti. En halunnut, että aukkoja tulisi johonkin liikaa ja toisaalle liian vähän. Joihinkin kohtiin laitoin tarkoituksen mukaisesti enemmän oksia, kuin toisiin. Haettu vaikutelma avautui itselleni. Hahmo näytti siltä, kuin se olisi oksien kätköissä piilossa. Korpinen kevät metsä avautui.

Kuudesta Maaliskuuta

Minusta kevät voi olla myös äärimmäisen ruma. Ainakin tämä alkukevät on. Siihen on vaikea yhtyä. On helppo ajatella kevättä, jossa kukkaset ovat nupullaan, perhoset lentelevät ensimmäisiin kesäkukkiin ja aurinko helottaa.

Tämä vaihe keväästä halutaan unohtaa. Tämä vielä mutainen ja likainen vaihe. Se kun puut ovat lehdettömiä ja kaikkialla on kuraa ja maa paistaa rujona. Rujoudessa on piilotettu hienoutensa. Aamulla herätessä aistii valon. On kevät. Eläimet ovat heränneet, sillä kuulen jostain pientä kahinaa. Kuulen aurat. Kurjet, jotka ovat tulleet takaisin. Se on tämän karun kevään vaihe, joka jää huomaamatta, se ettei kevät ole vain hempeyttä. Se syntyy karuudesta.

Tänään viimeistelin keväälle tulevia kivi kasvoja. Se sopi melkein puu osion kanssa yhteen, mutta halusin hioa sen lopulliseen muotoonsa. Tähän ei tule lainkaan graniittia. Kevät on ollut niin synkkä ja täynnä ikäviä asioita, joten mieluummin jätän sen kruunaamatta. Se tukee myös karuutta, jota kevääni edustaa. Istutin Kiven puuhun. Se on ensimmäinen naama, joka on puussaan kiinni. Se on upotettu ja katseeni kohdistuu kasvoihin ensimmäisenä. Tuima pikkutyttö tuijottaa takaisin oksien sisästä

Kahdeskymmenes maaliskuuta.

Lehtipuista saan aina tunteen syksyn koittamisesta lehtien kellastuessa. Siksi haluan tämän rungon olevan lehtipuuta. Puun rungon olin valinnut itselleni jo syksyllä. Olin käynyt varastossa ja varannut sen itselleni aikaa sitten. Lehtipuu oli laho. Se oli todella pehmyt sisältä ja siinä näkyi madonsyömiä. Sekin sopi syksyyn. Syksyllä kaikki lakastuu ja kuolee.

Puu on katkennut. Siinä näkyy katkeamiskohta. Puun syyt ovat tästä repeytyneet ja puusta puuttuu palanen. Puutoskohtia ei synny sahattuun puuhun, joten tämä on jonkun myrskyn uhri. Puutoskohtaan kivipää sopii loistavasti. Haluan upottaa sen lahoumakohtaan sisälle.

Päätä testasin puuhun ja kaiversin sille heti paikan. Pidin kaarnamaisesta puun omasta muodosta pään ympärillä. Se teki pään ja kehon välille kauluksen, josta pää nousee esiin. Teokseen tuli dynamiikkaa pään noustessa kaarnan sisästä.

Tämän kivikasvoilla on suuauki. Katse tulisi kohti taivaita. Tämä on neljän sarjastani syksy, sekä ilma. Syksyllä ilma on mielestäni raikkaimmillaan. Ulkona on ihana kulkea, kun ei ole liian kuuma, ei liian kylmä, eikä liian vetistä. Illat alkavat hämärtyä ja ruska on kauneimmillaan.

Kahdeskymmenesseitsemäs maaliskuuta

On hämmentävää, miten paljon lehtipuu eroaa pinnaltaan havupuusta. Siinä missä havupuissa kaarnanalainen sisus on hyvin tasaista, niin lehtipuissa pinta on aaltoilevaa. Lehtipuu on todella kaunista, kun sitä tutkii. Se ei tuoksu pihalle. Puun haju on tasainen, mutta siinä on terävä vivahde. En pysty sanomaan, mitä puuta tämä on. En ole vielä niin pitkällä urallani, että tunnistaisin puulajit pelkän puun pinnan ja hajun perusteella. Se on tavoite, jota voin hakea, kunhan etenen uralla pidemmälle.

Ei ole tosiaankaan helppoa veistää ilmaa puusta. Kehon tulee antaa mielikuva savumaisesta massasta. Haasteena on, että materiaalini on aineellista ja raskasta. Ilma on aineetonta ja kevyttä. Piirtäessä viivalla saa kuvattua ja helpotettua aineen vaihtuvuutta helposti, mutta veistoksessa aineellisen ja aineettoman kuvaus on vaikeampaa.

Seurailin tupakoivia opiskelija tovereitani pihalla. Tupakan savu muodostaa aukkoja, kierteitä ja siihen tulee paksuutta, kun sitä on paljon. Tupakan savu mutkittelee valossa. Se muodostaa koukeroita ja kehräviä kuvioita tuulessa. Usva muodostaa samantapaisia kuvioita iltahämärässä. Muistelin sitä syksyistä metsää, jossa Iltaiset auringonsäteet loimuilevat udussa. Ne kiemurtelevat pellonlaidalla ja herkkään näkymään saapuu aavemainen vivahde. Tuntuu, kuin luonto puhaltelisi pitkiä savuisia renkaita.

Teokseen oli tehtävä aukkoja. Muoto kasvaisi ylöspäin mentäessä ja siinä olisi oltava kierrettä. Aukot tein aluksi sahaamalla ja aihion ja lopuksi työstin aukot taltoilla. Aukkoja ei saanut olla kuitenkaan liikaa. Kohdat oli valittava puun annin mukaan. Oksaisiin kohtiin ei tulisi reikääkään ja osan rei'istä olisi yhdistettävä toisiinsa, jotta savumaisuus olisi rento ja luonnollinen.

Tauolla tarkastelin Henry Mooren tavasta veistää naisfiguureja. Figuurin rakenne avautuu tiettyssä kulmassa ja muistuttaa enemmän toisesta ihmistä, mutta toisesta katsottuna siitä tulee enemmän ja enemmän abstraktimpi ja jopa täysin ihmiseksi tunnistamaton. Hahmoon tulisi figuurimaista muotoa, mutta kierretäessä se menettäisi inhimillisen hahmonsaa.

Ensimmäinen huhtikuuta

Lehtipuun runko on kapeampi, kuin havupuuni. Se vaikuttaa siihen, ettei teos kestä pystyssä kiven asettelun jälkeen. Ohjaajani Radoslaw Gryta sanoi, että minun tulisi tutkia antiikin Kreikan teoksia. Hän kertoi, että antiikin ajan taiteilijat eivät koskaan veistäneet vain kahta ohutta jalkaa, vaan heillä oli aina tuki rakenteita. Tutkiessani antiikin töitä havaitsin asian itsekin. Teoksiin on veistetty jalanlisäksi puunrunkoja, oksia ja köynnöksiä, jotka yhdistyvät nilkkoihin tai jopa sääriin asti, jotta hahmot kestävät pysty asennossa.

Veistoksen pohjalle olin jättänyt hieman puuta itseään. Pihalle tuomamme oksat muistuttivat juuria karsittuna. Yhdistin paksuimmat oksan kappaleet tukemaan veistostani eri suunnista. Ne pitivät ja veistos seiso i omin avuin pystyssä.

4.2 Ganiitin viimeistely ja liitäntä

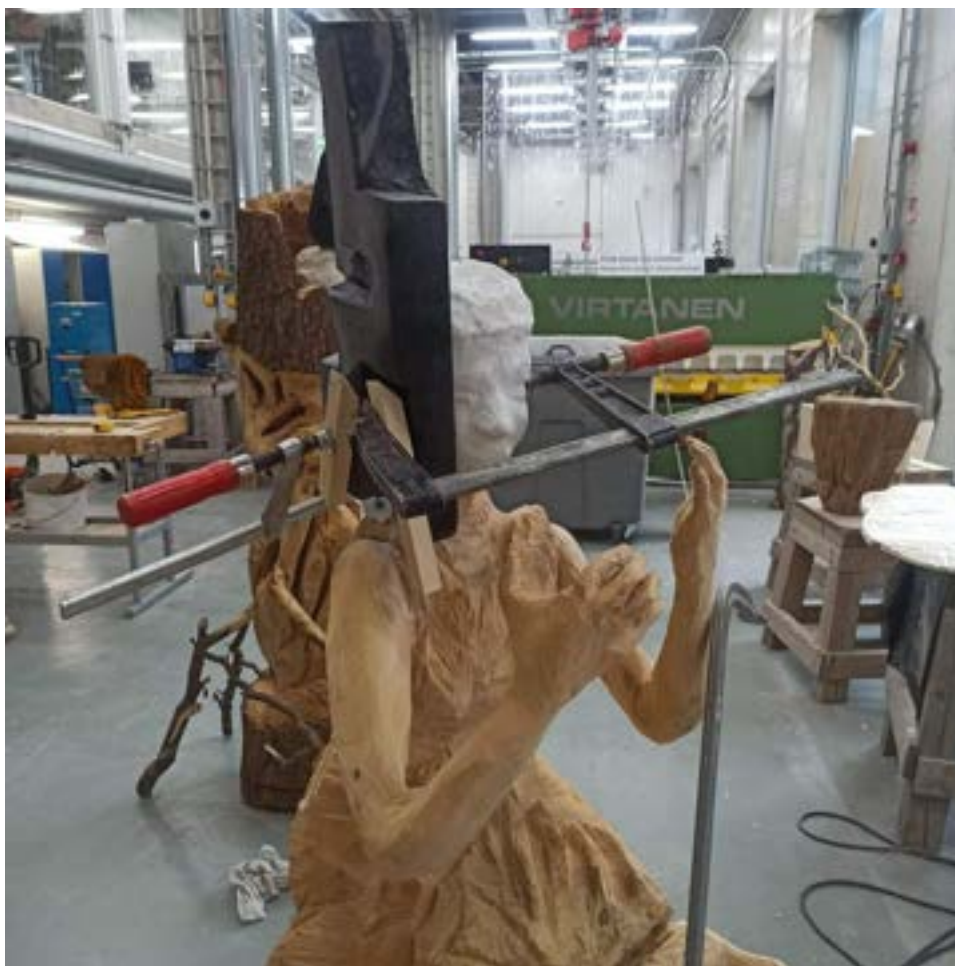
Kahdeksas huhtikuuta.

Kävin jokaisen kiven yksitellen läpi kiillotuslaikoilla ja viimeistely tehtiin täysin sienellä käsin hiomalla. Hiominen on aina ollut kiven työstössä suosikki vaiheeni. Voi kuunnella veden ääntä ja se on hyvin rauhoittavaa. Hioessa ei saa olla kiire. On, kuin antaisi hierontaa kivelle, joka alkaa pikkuhiljaa loistamaan tekijänsä käsissä.

Kehot oli tuotu ensimmäistä kertaa työskentelyni aikana sisätiloihin. Sisällä hahmoista tuli isompia. Piha on avara. Teokset tuntuivat ulkotiloissa paljon pienemmiltä. Sisätiloissa ne saivat lisää kokoa. En tiedä kasvavatko vai pienenevätkö nämä lopullisessa näyttelytilassa. Se tulee jäämään yllätykseksi.

Graniitti palasten valmistuttua jouduin useamman kerran testaamaan kivipalasiin yhteen sopivuutta. Piti hioa ja sovittaa. Toistoa monta kertaa peräkkäin, kunnes kivet istuivat mielestäni niin luontevasti, kuin ne vain pystyivät. Puun kanssa työ oli sama. Päät upotettiin puuhun. Niiden tuli näyttää siltä, että puu ja kivi palaset ovat yhtä toistensa kanssa. Päiden lopullinen asento päätettiin tässä. Katseen suunta ja tuliko päähän pientä kallistumaa, vai oliko se suorassa. Puun ja kiven yhdistin asennusliimalla ja metalli tapilla. Samoin kivet toisiinsa. Kiven ja puun kohdistamisessa oli käytettävä mittaa, jotta laitan reiät oikeisiin paikkoihin.

Kuivumisaika liimalla oli 24 tuntia. Jotta liimaus varmasti pitäisi, laitoin useamman puristimen kiinni töihini. Puristimen, puun ja kiven välissä oli erillinen palanen puuta kiilana. Kiila esti naarmuuntumisen. En halunnut tässä vaiheessa enää yllätysruuheita. Ensimmäistä kertaa näin hahmot kokonaisina, vaikkakin puristimet toivat Frankenstein elementin vielä töihin lisänä.

4.3 Patina ja viimeistely

Kahdeksastoista Huhtikuuta

Kuvataide on, kuin modernia alkemiaa. Tulee tietää monenlaisesta aineesta yhtä ja tosita. On testattava aineiden yhteensopivuutta ja ymmärrettävä liottimista. Sulavatko materiaalit yhteen vai paakkuuntuvatko ne keskenään. On tiedettävä, vaihtuuko väri lisäämällä toista.

Minun teoksiini tulee mahdollisimman luonnollinen patina. En tahdo töihin mitään väriä, mikä on tekemällä tehty. Muovipintaisia akryylejä en käyttäisi. Ei maaleja. Vaan puu olisi patinoitava puulle sopivilla menetelmillä.

Mehiläisvaha on minusta aina ollut miellyttävä materiaali. Siinä yhdistyy hunajainen tuoksu ja pehmeä pinta, sekä maailmantärkeimmän eläimen luoma aines. Mehiläisvahva on luontainen ja myrkytön. Se on helppo käsitellä. Se on täydellinen ainesosa patinaan. Sulatin vaha kattilassa. Kun vaha oli tarpeeksi jäähtynyt, lisäsin sen joukkoon auringonkukka öljyä. Öljyn joukkoon laitoin ohenne tärpättiä. Suhteita minulla oli kokeilukappaleelle useampi.

Koepaloja on oltava. Jos iskee aineskokeilun suoraan työhön, tuhoaa parhaillaan useamman kuukauden työn yhdellä käden liikkeellä. Koepaloilla näkee montako kerrosta voi laittaa ja kuinka paksult ja millä tavalla aine pitää kiinnittää materiaaliin. Penslaamalla, vaiko hankaamalla. Joskus töitä voi myös kastaa ja upottaa tiettyihin aineisiin, jos haluaa että teos on kauttaaltaan tietynlaisen aineen peittämä. Kastamisessakin on erilaisia tapoja, joilla voi saada sivuefektejä aikaiseksi, kuten valumapintoja.

Yhdeksästoista huhtikuuta

Vettä kuvaavan yksilön piti olla tumma. Musta mieluummin. Tuumin polttavani työn, mutta Gryta neuvoi minua keräämään nokea. Hän sanoi, että poltettu pinta polttaa myös puun syiden mukaan ja hiottuun pintaan muodostuu uria, jotka rikkovat veistetyin muodon.

Käytin yhden päivän raaputtaen takan pintaa. Raaputin tiilistä mustaa ainetta voiveitsellä. Kasvot, kädet hiukset ja niska olivat aivan mustia, kun ryömin ulos uunin sisästä. Sain purkillisen nokea. Tämän piti nimenomaan olla nokea, ei tuhkaa.

Mehiläisvahasta ja noesta tuli todella tumma seos. Kun joukkoon kaatoi lopuksi tärpätin seoksesta tuli valuvampaa, muttei nestemäistä. Otin kangasrätin ja hankasin kohtakohdalta tummaksi tavoittelemaani kohtaa Liinalla. Puusta tuli musta, mutta jotkin oksanpaikat jättivät näkyviin puun omaa kuviota. Se teki pintaan kauniin sävyeron. Loput osat jätin puun väriseksi. Jos olisin tehnyt ne jollain muulla värillä, ne olisivat syöneet toisiaan. Nyt kontrasti oli hyvä. Siinä oli särmää.

Kesäisen figuurini patinoin liitujauheella, mehiläisvahvalla ja valkoisella pigmentillä. Samaa patinaa käytin usvaista syksyä kuvaavassa veistoksessani. Molempiin sopi syvä kuultava kirkas valkoinen. Toiseen savumaisuuden saavuttamiseksi ja toiseen sain mekon ja ihon välille hyvän erotuksen.

Kesäiselle figuurille viimeistelin viilu kukkaset. Niiden kukkapäät kastoin musteeseen. Olin aloittanut tekemään sormenpäihin tulevia pieniä kukkasia. Niistäkin tulisi mustat. En hakenut sillä vain kontrastissa eroa, vaan halusin korostaa näissä pienissä kukkasissa elämää. Kiviset kasvot on kohdistettu silmäilemään näitä sormenpäistä kasvavia kukkasia. Ne ovat pieniä unikkoja. Unikko oli ensimmäisessä maailmansodassa kaatuneiden symboli. Tämä siksi, koska sotatantterit olivat alkaneet Keski-Euroopassa kasvamaan unikkoa sodan loputtua. Nämä minun pienet samettiunikkoni kuvaavat maailman epätoivoa ja sitä luonto ahdinkoa, jossa me olemme. Luonto on kuin kuihtuva kukka. Se ei väärin hoidettuna välttämättä koskaan kuki enää uudestaan.

Viimeisenä oli enää kevään patina, sitä en hieronut tai mitään muutakaan vaan halusin kevyen palopinnan työlleni. Ei karrelle poltettua, mutta huokoinen tummennus. Huokea tumma väri kuvasti vellovia metsäpaloja, joista olemme saaneet lukea joka vuosi. Ne alkavat keväisin. Metsäpaloissa kuolee paljon eläimiä, jotka jäävät paloalueille loukkuun. Siksi vain eläimet on poltettu. Ihmiseen palo tarraa osissa paikoissa, mutta syyttävä sormi osoittaa hahmolla silti katsojaa.

5. Jälkisanat

Näyttelyssä minulle oli tärkeää, että hahmot menisivät yhdessä yhteiseen tilaan. Olen kiitollinen Harri Monnille, että hän kuunteli toivettani. En tosin oletanut ikipäivänä, että olisin saanut niin hyvän paikan näyttelystä, kuin lopulta sain. Teokseni pääsivät Suuren galleria tilan keskipuolelle.

Ryhmänäyttelyssä on aina annettava sijaa toisille. Tämä ei ole vain minun näyttelyni vaan kolmenkymmenen yhdeksän muunkin näyttely ja on aina ajateltava, että hyvä työ toimii tilassa, kuin tilassa. En voi vaatia itselleni liikaa, vaikka meitä neuvottiinkin olemaan röyhkeitä ja vaatimaan tilaa itsellemme. Ei se sovi minun luonnolleni. Minusta jokaisella on oikeus loistaa avajaisissa ja olla itselleen eduksi, kunhan tekee sen ryhmänäyttelyssä muut huomioiden.

Sain kuitenkin yllätyksekseni parhaimman mahdollisen paikan. Hahmoni asetin rinkimäiseen muodostelmaan. Kasvot olivat ringiin päin, mutta käänsin hahmoja silti, koska en halunnut niiden suoraan tuijottavan toisiaan, enkä halunnut myöskään ringin olevan täysin selkeä ympyrä. Ympyrämäisellä muodostelmalla kuvasin vuoden läpikäyntiä, sekä maailmankelloa. Ripustus on teoksen kirsikka. Kun teos asetetaan tilaan, teoksen tarvitsemalla tavalla, se pääsee oikeuksiinsa.

Opinnäytteen kirjallista olin saanut työstää läpikevään. Minulla oli kahdeksankymmentä sivua pelkkää työpäiväkirjaa, jonka olen tiivistänyt tähän kirjalliseen. Kirjoitin sivun päivässä. Välillä hukuin omien ajatuksieni pariin ja selaaminen vei paljon aikaa ja tuotti paljon lisätyötä, mutta koen sen helpottaneen kokonaisuudessa opinnäytteeni kirjoittamista.

Mitä tulee lopulliseen teoskokonaisuuteen, koen onnistuneeni sen kanssa. Teos on mielestäni kokonaisuudessaan hyvä. Minä tein sen eteen kaiken, minkä pystyin ja annoin sille kaikkeni. Se on näköiseni ja se riittää minulle.

Haluan eritoten vielä sanoa, että tämä kahden vuoden matka ei ole ollut helppo. Kirje tänne on se tylypahkan kirje, jota odotin yksitoistavuotiaana kotiini. Muistan, kuinka itkin, kun pelkäsin joutuvani perumaan tämän opiskelupaikan. Laskin ropojani yötä myöten, mutta totesin, etten pystyisi opiskelemaan, kun rahat eivät riittäisi. Onneksi sitkeä yrittäminen saa kiitosta ja selvisin tänne asti. Minä haluan sanoa akatemialle vain yhden sanan, mutta se on vaikea, eikä se suomalaisen kielellä helposti ulos tule.

Kiitos.

6. Lähdeluettelo

Ahtola-Moorhouse, Leena. 1982. *Kuvanveistäjän luona*. Helsinki: Martinpaino Suomen taideakatemian näyttely- ja teidotosasto

Brighton Andrew & Klimowski Andrzej. 1997. *Englanninkielinen alkuteos Picasso for Beginners*. Käännös: Keni Raija Helsinki: hakapaino, Kustannus OY Jalava

Designhotelli Levi. 2022. *Tunteiden muotokuvia* <https://www.designhotellevi.fi/fi/kuvanveistaja-essi-korva-tunteiden-muotokuvia-joissa-synkkyys-ja-valo-leikkivat/> (haettu 20.6.2022)

Jotuni, Kim. 2021. Taiteilijan kotisivut <https://www.kimjotuni.com/> (haettu 3.3.2022)

Kiiski- Finel Päivi. 2000. Laila Pullinen, Atti D' amore. Salpausselkä: salpausselän kirjapaino OY

Kivirinta, Marja-Terttu. 2021. *Helsingin sanomat* <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000008837068.html> (haettu 1.1.2022)

Kuurne Laura. 2018. Kiven aika. Helsinki: Grano, Serlachius-museoiden julkaisu

Koskinen Sebastian, 2018. *Helsingin Yliopisto*. <https://www.helsinki.fi/fi/matemaattis-luonnontieteellinen-tiedekunta/ajankohtaista/ilmastonmuutosta-ei-voi-ena-pysayttaa-mutta-tieteen-avulla-voimme-hillita-sita> (haettu 1.5.2022)

Krogerus Milka & Kähkönen Sanna. 2020. *Yle uutiset*. <https://yle.fi/uutiset/3-11497923> (haettu 4.3.2022)

Leppänen Marko & Pajunen Adela. 2017. *Terveys Metsä*. Keuruu Gummerus kustannus OY

Laurinolli Teija. 2017. *Lapin Kansa* <https://www.lapinkansa.fi/400-vuotias-manty-tervolassa-300-vuotias-keminmaas/90948> (Haettu 4.4.2022)

Leppänen Marko. 2017. *Terveys Metsä*. Keuruu: Otavan kirjapaino OY

Levanto, Marjatta. 2020. Rembrandt tottelematon. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Teos

Metsälä Harri. 1997. *Puukirja*. Helsinki: Gummerus Kirjapaino OY

Palin Tutta. 2007. *Modernin muotokuvan merkit*. Helsinki: Lönberg painot oy

Paleczyne Suzanne. 2021 Suomentanut Pitkänen Essi. Taiteilijan kotisivut <https://naturecanada.ca/news/blog/an-artists-profile-suzanne-paleczny/> (haettu 7.6.2022)

Pallasmaa, Juhani. 1993. *Maailmassaolon taide*. Helsinki: painatuskeskus OY, Kuvataideakatemia

Santala Martti. 1977. *Karjalan kukkiva puu, Eeva Ryyänen*. Jyväskylä: K.J Gummerus OY kirjapaino.

Santakari Esa. 1977. *Kansanrakentajien puukirkot*. Keuruu: Kustannus osakeyhtiö Otavan painolaitokset

Thursd 2021. *Daniel Popper larger than life*. <https://thursd.com/articles/daniel-poppers-larger-than-life-sculptures>

Tschinkel Walter. 2022. <https://sites.saic.edu/earthlyobservatory/artists/walter-tschinkel/> (haettu 5.5.2022)

Taberman Tommi. 2007. *"Kukkiva kivi"*. Helsinki: Gummerus kustantamo

Tuormaa Ismo. 2021. *Apu Talvivaara pilasi Näsijärven maineen*. <https://www.apu.fi/artikkelit/talvivaara-pilasi-nuasjarven-maineen-ymparistoriski-yha-suuri> (haettu 5.5.2022.)

Turunen Seppo. 2019. *Luonto Ihmisen aikakaudella*. Helsinki: Into kustannus OY

Töyssy Seppo & Vartiainen Liisa & Pirjo Viitanen. 1999. *Kuvataide, Visuaalisen kulttuurin käsikirja*. Porvoo: WSOY - Kirjapaino

Van Gogh, Vincent & Irving Stone. 1937. *Dear Theo*. Suomennos Mattila, Raija. 1981 Kirjeitä Veljelleni. Helsinki: Kustannusosake yhtiö Otrava

Vilkuna, Minna. 2021. *Suurjyväskylän lehti* <https://www.sjl.fi/paikalliset/4204975> (haettu 17.5.2022)

Välitalo Heikki. 1999. *Sitä Kuusta kuuleminen*. Helsinki: RAK kustantajat Sarmela OY.

Äkkijyrkkä Miina. 2009 *"Miina Äkkijyrkkä"*. Helsinki: Johnny Kniga

WWF Suomi. 2021. <https://wwf.fi/metsanhoito-opas/sekametsa/> (haettu 30.6.2022)

Kuva luettelo

Pitkänen Essi, hahmot pihalla, Kuvaaja: Pitkänen Essi kuvanveiston piha	1
Pitkänen Essi, Yksityiskohta sormista, Kuvaaja: Pitkänen Essi Kuva Tila	3
Pitkänen Essi, Paperi luonnokset, Kuvaaja: Pitkänen Essi, työhuoneella	8
Pitkänen Essi, sormista luonnoksia, Kuvaaja: Pitkänen Essi, työhuoneella	11
Pitkänen Essi, mallipiirustus, Kuvaaja: Pitkänen Essi	14
Pitkänen Essi, Raakaluonnos, Kuvaaja: Pitkänen Essi, työhuoneella	16
Pitkänen Essi, savipää, Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveistonpaja	17
Pitkänen Essi, luonnos etanasta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Saimaan rannalla	18
Pitkänen Essi, malli piirustus, Kuvaaja: Pitkänen Essi, työhuoneella	19
Pitkänen Essi, yksityiskohta päästä, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuva tila	20
Pitkänen Essi, yksityiskohta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveistonpiha	22
Pitkänen Essi,tekovaiheista, Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveistonpiha	24
Pitkänen Essi, puu saapui, Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveistonpiha	27
Pitkänen Essi, työvaiheista, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	29
Pitkänen Essi,yksityiskohta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuva Tila	32
Pitkänen Essi, yksityiskohta,Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveiston pajat.	33
Pitkänen Essi, Tekovaiheesta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveistonpiha	36
Pitkänen Essi, yksityiskohta teoksesta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, kuvanveistonpiha	38
Pitkänen Essi, Toes työvaiheessa, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	39
Pitkänen Essi, Päänsovitus,Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	40
Pitkänen Essi, Valontarkkailu,Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	43
Pitkänen Essi, kokonaiskuvaa pihalta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	45
Pitkänen Essi, melkein aamu, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	47
Pitkänen Essi, kokonaiskuvaa pihalta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	49
Pitkänen Essi, työvaiheesta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	51
Pitkänen Essi, kokonaiskuvaa pihalta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	53
Pitkänen Essi, puristimet, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	57
Pitkänen Essi, puristimet, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvanveistonpiha	59
Pitkänen Essi, Keskipäivän kukinto, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvatila	61-62
Pitkänen Essi, iltainen usva, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvatila	63-64
Pitkänen Essi, Yö merellä, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvatila	65-66
Pitkänen Essi, aamu korven uumenissa, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvatila	67-68
Pitkänen Essi,Kokonaisuudesta, Kuvaaja: Pitkänen Essi, Kuvatila	69

